

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 20-61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
F Ü G G E T L E N
POLITIKAINAPILAP

CLUJ 1937. VI. ÉVFOLYAM
JULIUS 4.
150. SZAM. Vasárnap

Betegség

jelei mutatkoznak a francia franknál. Súlyos betegség jelei. Mert az a komoly pénzügyi válság, amely Franciaországból kiindulva, akarva, nem akarva érinti a világ legtöbb pénzügyi, az áru- és értéktőzsdéket, a devizaforgalmat, a kereskedelmi szerződéseket, az egyetemes gazdasági életet, nem olyan egyszerű és pillanatok alatt elintézhető jelenség. Erről nem elég sajtó-beszámolót adni, nem elég a közömbösség álláspontjára helyezkedni, ezzel törődni és foglalkozni kell. Mert a francia frank válsága, feltétlenül kihat mindenfelé. Vannak helyek, amelyeket kevésbé érint, de vannak, amelyeket túlságosan is erősen sújt. Az a drágasági hullám, amely most végig hömpölyög Franciaországon, nem igen szokott az országhatároknál megállni, megy tovább. Kicsap a medréből és meg vannak a maga árterületei és további hullámrezgése. És azaz is tisztában kell lenni, hogy ez a pénzügyi és gazdasági válság, amely elsősorban Franciaországot sújtja, a frank, dollár, angol font egyezmény folytán, még ha Páris abból ki is vonult, feltétlenül kihat a dollár- és font-piac alakulására. Szóval, ha nem közvetlenül, de közvetve érezteti a maga hatóerőt itt és ott. Nem lehet tehát ennek örvendezni, inkább el kell rajta gondolkozni és elmélkedni felette. Hiszen, ha rideg materialista alapra helyezkedünk, akkor ugyanis azt kell mondanunk, hogy tulajdonképpen az egész világ élete és boldogulása gazdasági erő-tényezőkön fordul meg. Gazdasági erő-tényezőknél, elsősorban is a pénzügyek szilárdságán. A magunk közvetlen közelségében láthatjuk ezt. Az utóbbi évek során Románia pénzügyi helyzete megszilárdult és ez politikai tekintélyének megnövekedésével és sok más kedvező eredménnyel járt együtt. Csak most szögezték le a gyárilap hivatott vezetői, hogy a belső termelés minden vonalon emelkedést mutat, ami komoly biztató jel lehet a jövőre nézve. Franciaország pénzügyi válsága tehát csak fokozhatja azt a káoszt és zűrzavart, amely a világ gazdasági helyzetében megmutatkozik, de kártékony befolyása alól nem mentesülhet a nemzetközi politika sem. Ezt a gazdasági bizonytalanságot ugyanis könnyű szerezni használatuk fel azok az államok, amelyek titkos terveket forgatnak agyukban arra, hogy zavaros céljaik megvalósítását minden lehetőséggel sürgetessék és erősítsék. Az lehet tehát egyedül mindenki ószinte kívánsága, hogy Páris feje felől muljon el mielőbb ez a nagy és nehéz veszedelem, szilárduljon meg Franciaország pénzügyi helyzete s lehetőleg minél kevesebb bonyodalommal tudják megvalósítani a frank árfolyamának megőrzését. Egyszóval, oldják meg ezt a nehéz problémát kedvezően nemcsak a francia nép szempontjából, hanem az egész világ javára is. Csak a zavarosban halászni-szeretők, a mások kárára örvendezők, a gyűlölségükben tárgyalogatosak lenni sohasem tudók örvendezhetnek az ilyen pénzügyi válságokon. De, aki a dolgok és események nagy összefüggéseit látja, az tud kell tegye magát minden elfoglalt, vagy érzelmi szemponton és a nagy egye-

temesség szemszögéből kell néznie a történelmi alakulásokat. És gondolni kell arra a közmondásra, hogy: más kárán tanul az okos. A francia példát pedig intőjelnek kell tekinteni arra, hogy mindig és minden lehetőséggel védekezni kell a bárholonnan jövő pénz-

ügyi machinációkkal szemben, amelyek mögött egyébként többnyire üzletkedő érdekek, a nagytőke titkos manipulációi és a tőzsdézési kedv tulajdonképpen szoktak meghúzódni. Az önvédelem gondolatával és az egyetemesség jelszavának hangsúlyozásával

kell az ilyen nagyjelentőségű kérdéseket kezelni s akkor a legsúlyosabb bajok is hamarabb leküzdhetők, mint ahogy ezt most Páris esetében hinni is lehet. Másképpen ugyanis e kicsi gondok is úgy megsokasodhatnak, hogy a végén lehetetlenség velük megbirkózni.

A Berlingske Tidende szerint:

Megmentették egy időre a benemavatkozás és semlegesség elvét, de a spanyolországi ellenőrzés ügye épen olyan zavaros és bonyolult, mint eddig

Súlyosan inzultáltak Lamosban az amnesztia-törvényjavaslatot betérjesztő belga igazságügyminiszter. A „status quo” helyreállításával elintéződött az Amur-incidens és diplomáciai úton folytatják a békéltető-tárgyalásokat. A kisebbségvédelmi egyezmények kérdésével is foglalkozott a népszövetségi ligák pozsonyi kongresszusa. Tuhacsevszkiné megőrült, a leánya pedig öngyilkos lett a kiállított izgalom következtében. Élenk harcok folynak a santanderi tartományban

(LONDON.) (Reuter.) A benemavatkozási konferencia főbizottságának tegnapi ülése, amint általánosságban várható volt, nem nélkülözte a szenzációkat, mert

a német és olasz kormányok olyan újabb javaslattal jöttek elő, melynek alapján a semlegességi és benemavatkozási elv — amennyiben elfogadják — tovább is fenntartatónak látszik.

Magát a rendkívül fontos ülést két részben tartották meg. Délelőtt 10 és délután 5 órai kezdettel. A délelőtti ülésen lord Plymouth elnök, mint az angol kormány delegáltja megnyitotta beszédében leszögezte, hogy

a Foreign Office a végsőkig ellenzi azt, hogy Franco tábornokot hadviselő félnek ismerjék el, mert ez a nemzeteket a törvényes valenciai kormányzattal szemben jogosulatlan előnyökhöz juttatná és ezáltal automatikusan megszegetné a nagyhatalmak semlegességi egyezményét. Anglia — mondotta Plymouth — inkább hajlandó felmondani az eddig kötött összes megállapodásokat és szabaddá tétetni a spanyol-francia határt, mintsem engedjen álláspontjából.

Ezek után ismételt elöterjesztette London és Páris azon javaslatát, hogy a német és olasz hadihajók helyét a Földközi tengeren a brit és a biscayai öbölben a francia flotta kiküldött egységei foglalják el.

Tekintettel arra, hogy a főbizottság a megállapított szabályok értelmében csak egyhangú határozatokat hozhat és a német és olasz megbízottak Plymouth megismételt indítványát visszautasították,

ugylátszott, hogy a benemavatkozási rendszer teljesen felborul. Mielőtt azonban erre sor került volna, az ülést berekesztették

és folytatását délután 5-re tűzték ki. Ezen a megbeszélésen aztán Ribbentrop előadta Rómának és Berlinnek eddig legnagyobb titokban tartott újabb javaslatát, mely abból az elgondolásból indul ki, hogy

az egyenlő elbánás elvének alapján bízzák rá az ellenőrzést magukra a hadviselő felekre, mert ilyen mó-

dón a kontrollt végző nagyhatalmak között a surlódás elkerülhető lesz és ha valóban megvan bennük a jószándék arra, hogy az emberiség békéje érdekében semleges maradjanak, a spanyol polgárháborút tökéletesen izolálni lehet. Alapfeltétele azonban ennek hangsúlyozta Ribbentrop, hogy Franco egyenlő hadviselő félként ismeressék el. A német-olasz javaslatot Plymouth lord, ki elsőnek szólott hozzá, az alapfeltétel miatt, délelőtti előtti megindoklása alapján Anglia részéről elfogadhatatlannak minősítette.

Corbin francia nagykövet válasza már nem volt elutasító, mert kijelentette, kitart az angol-francia javaslat mellett.

A nemzetközi sajtó és a német-olasz javaslat

(LONDON.) (Reuter.) A nemzetközi sajtó esti kiadásai, bár az ülés részletei meglehetősen későn kerültek nyilvánosságra, mégis hasáboakat szentelnek az eseménynek és cikkeikből kiderül, hogy egy újabb német-olasz ajánlattételre senki sem számított.

A legnagyobb feltűnést magában Rómában keltette a hír, mert ott tegnap délutánig mindenki arról volt meggyőződve, hogy a benemavatkozási és semlegességi rendszer felborul. Berlin és Róma részéről újabb áldozat e lépés, írja a Corriera de la Sera, mert éppen az a két ország volt hajlandó ismételtlen engedményeket tenni, melyeket a béke szolgálatában a legtöbb sérelem ért. Anglia részéről mást, mint a Plymouth-féle választ, várni alig lehetett, a csodálatos azonban az, hogy Nagybritannia képviselője fenyegetőzött a határok szabadátételével és ő kardoskodott a valenciai „igazság” mellett a legjobban, holott tudott dolog, hogy titokban állandó tárgyalásokat folytat Francoval. Ugy látszik azonban hogy még nem tudott kellő profittot biztosítani magának.

A Völkischer Beobachter szerint a Ribbentrop által előadott ajánlat jelentőségét az a körülmény adja meg, hogy akkor történt, amikor a

lett, hajlandó mégis az olasz-német tervet kormánya elé terjesztetni. Al talános meglepetésre Maisky orosz megbízott is hasonló értelemben felelt és hozzácsatlakoztak a belga, svéd, csehszlovák és portugál delegátusok is.

Corbin kezdeményezésére azután a konferencia a francia, orosz, belga, svéd, csehszlovák és portugál kormányvალაშკო beérkezéig, a jövő hétre napolta el magát és

ezzel időt adott egyrészt a közvetítő diplomáciai tárgyalások megkezdésére, másrészt, a Berlingske Tidende szerint, megmentette egy időre a benemavatkozási és semlegeségi elvet is.

kontroll csödjé nyomán az egész európai helyzet felborulás előtt állott. Igazságosabb megoldást, mint azt, hogy a harcot a küzdő felekre bízzák, elképzelni sem lehet. Németország Itáliával karöltve meghívta a nemzeteket egy olyan együttműködést lehetővé tevő meg egyezésre, amely mellett a spanyol polgárháború valóban spanyol belügyvé válik és ezzel a tétellel nem csak békekészségét bizonyította be, hanem elhárította magáról a következményekkel járó óriási felelősséget is.

Hasonlóképpen irt a Deutsche Allgemeine Zeitung, a Berliner Tageblatt és az Angrif is. Az Evening Standard szerint

a benemavatkozási konferencia főbizottsága azzal, hogy a jövő hétig biztosította fennmaradását, alkalmat adott a vélemények összegyeztetésére, amire szükség van, mert így kívánja azt az egész emberiség békéje.

A News Chronicle (munkáspárti lap), helyesli Anglia magatartását, de szintén meglepéssel ír arról, hogy a megegyezésnek újra lehetősége van.

A Temps az angol-francia javaslat mellett beszél,

mert egyedül az helyénvaló — szerinte, — hogy a kontroll tovább is

fentartassék, ha kell Róma és Berlin nélkül is. Elismerni Franco hadviselő jogát nem lehet, mert ez a nemzetiek jogi elismerése is lenne, ami ellen a törvényes valenciai kormány valóban tiltakozhatik is.

A Populaire így ír: A Róma-Berlin tengely biztatatlansága Anglia és Franciaországgal szemben a kontroll-szolgálat tisztességét illetően talán megmagyarázható lenne abban az esetben, ha spanyol földön egyetlen német, vagy olasz önkéntes, vagy fegyver se lenne, miután azonban bebizonyítást nyert hogy ők maguk is megszegték a semlegességet elvét, legalább is ildomtalan ennek hangoztatása.

A L'Humanité (kommunista lap) szerint felesleges túlságos fontosságot tulajdonítani a fasiszta és nemzeti szociálista államok kiválásának. Hasonlóképpen kell eljárni és szabaddá kell tenni a határokat. A jobboldali lapok véleménye az, hogy el kell ismerni Francot, mint egyenrangú hadviselő felet, annál is inkább, mert kézenfekvő, hogy előbb-utóbb erre kerül a sor és pedig minden bizonnyal Anglia részéről, mert nem hiába tárgyal a Foreign Office Alba herceggel, a nemzetiek megbízottjával és mi lesz ha frontot változtat? Bizonyára megszerzi a felkelők rokonszenvét és ezzel a legnagyobb hátrányba szorítja Franciaországot.

Az olasz-német álláspont ellen (LONDON.) A benemavatózás albizottság ülésén Franciaország képviselője tiltakozott az ellen, hogy mindkét spanyol küldőfelet hadviselőnek ismerjék el. Az olasz-német javaslatokat elutasítandónak minősítette. Hasonló álláspontra helyezkedtek az angol, belga, svéd, csehszlovák és orosz kiküldöttek is. Így történt a bizottság ülésének elnapolása.

Megegyezés — az Amur-incidens ügyében

(MOSZKVA.) Hivatalos jelentés szerint a moszkvai japán követ Litvinovnak kijelentette, hogy Japán visszavonja katonai erőit az Amur-szigetek mellől, ha a Szovjet ugyanígy tesz. Litvinov a javaslatot elfogadta és Vorosiloff már utasítást is adott ugyanilyen értelemben. Ezzel a két fél status quo helyzetét helyre állították. Azután diplomáciai tárgyalások indulnak meg a szigetek felségjogainak tisztázására és a környékbeli határvonal megvonására.

„Senkise garantálhatja a békét, ha a szovjet haderő el nem hagyja az Amur-szigeteket”

(TOKIO.) (Reuter.) A Domei iroda szerint

a szovjet haderő még mindig megszállva tartja az Amur-szigeteket és a keleti orosz admirálisát öt új ágyunaszádot vezényelt oda, annak ellenére, hogy Litvinov újabb ígéretet tett a teljes kiürítésre.

A japán fővárosban emiatt hallatlanul izgatott a hangulat. A sajtó a legenergiusabb megtorlásokat és ellenintézkedéseket követeli és ebben a katonai pártok lapjai járnak elől. A japán kormány külügyminisztere,

Hirota, tegnap az egyik angol lap munkatársának oda nyilatkozott, hogy senki se mgarantálhatja a békét, ha a szovjet csapatok azonnal el nem hagyják az Amur-szigeteket, mert Japán megelégedte a sorozatos jogtalanságokat és népe elégtételt követel.

A nemzetiek bevonultak Santander tartományába

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzeti csapatok biscayai osztagai tegnap megszállták a Somorostro környéki összes magaslatokat és bevonultak Santander tartományba. Előre haladásuk Bilbaótól ezzel elérte az 50 kilométert. Ellenállásra csak az északi szektorban találtak, amit azonban megtörttek, miközben gazdag hadianyag zsákmányra tettek szert.

Több mint 150 foglyot ejtettek és egy 100 tagból álló basz csoport át is pártolt hozzájuk. A köztársaságiak viszont az Aragon fronton nyomulnak előre Huesca irányába. A hadműveleteket mindkét részről erős repülőtevékenység

kíséri. Egy 12 gépből álló repülőraj a nemzetiek kezén lévő Sevillát bombázta, míg a Franco-gépek Madrid ellen folytattak több-kevesebb sikert jelentő támadásokat.

Belgium nem változtat az amnesztia-rendeleten

(BRÜSSZEL.) A volt frontharcosok kiküldötteinek Lipót király, fogadása alkalmával kijelentette, hogy a népszavazással elfogadott amnesztia megváltoztatásáról, illetve a kamara feloszlátásáról, vagy a jelenlegi kormány menesztéséről szó sem lehet.

Majd ezeket mondotta: „Használatok fel egykori frontharcosok tekintélyeteket a lelkek megbékülése érdekében. Egszer már megmentettétek a hazát, tegyék ezt meg újból.”

Bulgária és Románia kisebbségvédelmi egyezmények alapján kívánják megoldani a kisebbség-kérdést

(POZSONY.) A Népszövetségi Ligák kongresszusán Romániát Mihailachené, Catargi, I. Pillat, E. Craciun, S. Serbescu és N. Veniamin képviselik, levéttették a napirendről a lengyelországi és romániai zsidóság helyzetére vonatkozó emlékiratot, amelynek napirendre tűzését az osztrák kiküldöttek kérték. A román delegáció szerint az ügy nem volt kellőképpen előkészítve. Több állam kisebbségi helyzetét beszélték meg még ezután, de a kisanant és balkán-szövetségi államok álláspontja az volt, hogy a kisebbségvédelem az összes ál-

lamokra nézve egyformán legyen kötelező. A román és bolgár kiküldöttek egymásközt megvitatták a bulgáriai román és romániai bolgár kisebbségek ügyét és közös határozati javaslatukat a kongresszus egyhanguan el is fogadta, abban a formában, hogy a két állam a nemzetközi kisebbségvédelmi egyezmények alapján kívánja rendezni ezt a kérdést.

Súlyosan inzultáltak a belga igazságügyminisztert

Ugyancsak Brüsszelből jelentik, hogy Glaserey igazságügyminisztert, az amnesztia-javaslat betérjesztőjét Lamonsban inzultálták. A miniszter ellen a városban élők tüntetések voltak, mert az igazságügyi palota előtt felismerték a volt frontharcosok és tüntetni kezdtek ellene. A rendőrség közbelépett és szétzavarta a tüntetőket, de később, amikor a miniszter távozott a palotából, újabb tüntetések voltak. A tömeg áttörte a kordont, a miniszter kalapját leverték, egy tüntető ököllal az arcába is sujtott, hogy a vére is megeredt. A rendőrség csak nehezen tudta a minisztert a tömeg kezéből kiragadni. Glaserey autótba ültették és Brüsszelbe utnak indították.

Tuhacsevszkiné megőrült

(MOSZKVA.) Megerősítésre váró hírek szerint

Tuhacsevszki felesége a kiállott izgalmak folytán megőrült. A kivégzett marsall 12 éves leánya pedig öngyilkos lett.

Károly király ma reggel visszaérkezett a fővárosba

(BUCURESTI.) Ma reggel 9 órakor **Öfelsége, Mihály nagyvajda és Tatarescu miniszterelnök** kíséretében visszaérkezett a fővárosba.

Az állomáson a kormány tagjai, a patriarcha, Presan és Avarescu marsallok, a törvényhozó testületek elnökei, a lengyel követ, az ideérkezett Stakievicz lengyel vezérkari főnök és

sok más előkelőség fogadta óriási tömeg kitörő ünneplése mellett. Az uralkodó az állomásról egyenesen az Isvor-uccai tisztiiskolába hajtatott, hogy kivegye az esküt az új hadnagyoktól.

Varsói híradás szerint Öfelsége Lengyelországból való elutazása előtt tízezer zloty ajándékozott a varsói és krakkói szegényeknek. Az uralkodó Lengyelországot elhagyva Grigore Ghita Vodanal lépte át a határt és folytatta útját Frasin felé, ahol a kormány több tagja Tatarescu miniszterelnökkel az élen fogadta. Majd

a királyi menet Bucoiaba ment, ahol Károly király és kísérete megjelentek az ifjászok, strajerek és katonai előkészítősök ünnepsé-

gein. Az ebéden Nistor miniszter mondott pohárköszöntőt, mire Öfelsége válaszolt, visszaemlékezve arra, hogy harminc évvel ezelőtt járt először Bukovina földjén, amely most már Romániához tartozik.

Az ifjászokat, mint Stefan cel Mare harcosainak utódjait köszöntötte. Emlegetett ezután lengyelországi látogatására és a lengyel-román barátsági kapcsolatokra.

A nemzeti egység és tudatos fegyelem szellemének idézésével és Bukovina éltetésével zárta nagy tetszéssel fogadott beszédét.

Délután az uralkodó, Mihály nagyvajda és kísérete a lakosság lelkes ünneplése közben megtekintette a Humorului kolostort és Voronetet, majd délután 5 órakor indult utra Bukarestbe.

Antonescu külügyminiszter már előzőleg tegnap délután visszaérkezett a fővárosba, ahová tegnap délután érkezett meg Stakievicz lengyel vezérkari főnök is, akit hivatalosan fogadtak.

Képheret-ajdonságok, Porcellán díszlárgyak, perzsaszőnyegek legelőcsőbb beszerzési forrása:

PAX

Calea Victoriei 6.

KÖNNYÍTÉSEK A KONTINGENTÁLÁSNÁL

(BUCURESTI.) A kormány gazdasági bizottsága tegnap ülésén dr. Pop Valer elnökletével elhatározta, hogy fenn tartja a jelenlegi rendszert változás nélkül a nem kontingentált cikkekhez nézve, majd kivonta a kontingentálás alól a fémeket, fémhiganyt és számos félvasgyártmányt

Még kulturális kérdésekben sem tudtak megállapodni Jorga és Cuza professzorok

(BUCURESTI.) A Kulturliga kongresszusával kapcsolatosan, amelyet Jasiban tartottak meg, Jorga professzort lakásán vendégül látta C. A. Cuza, a nemzeti keresztény párt elnöke. A két professzor között több órán át tartó barátságos eszmecsere volt, amelyen résztvettek a nemzeti keresztény párt titkárai és Jorga néhány személyes bizalmasa is. Politikai körökben élénken kommentálják Jorga és Cuza újabb tanácskozását és nem tartják kizártnak, hogy a két egyetemi tanár között politikai természetű együttműködésre jön létre megállapodás.

A Capitala ezzel a hírrel ellentétben azt írja, hogy Jorga és Cuza professzor között a bizalmas jellegű tárgyalások nélkülöztek minden politikai jellegűt és kizárólag kulturális kérdésekről tárgyaltak. A lap Jorga környezetétől felhatalmazást kapott arra is, hogy megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a nemzeti keresztény párt vezére és Jorga között politikai együttműködésre jött volna létre megállapodás és a cáfolat hangsúlyozza azt is, hogy még a kulturális kérdésekben sem tudta összeegyeztetni álláspontját a két közéleti férfi.

Rádió

Julius 4. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 7.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, szakelőadás, orvosi tanácsadó, hírek. 10.15: Istentisztelet, egyházi beszéd. 13: Hírek, sport. 13.10: Sibiceanu-zenekar. 14.10: Hírek. 14.25: A zene folytatása. 15: Előadás a gazdák nap. 19: Üzenetek. 19.30: Julea-zenekar. 21: Hangverseny. 22.30: Vendégloji zene.

BUDAPEST. 10.30: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Zenekar, előadás. 15: Hanglemezek. 16: Előadás, cigányzene. 17.30: Előadás. 18: Zongoraverseny. 18.30: Költemények. 19.45: Csevegés. 20.15: Magyar nótá-est. 21: Sporteredmények. 21.10: Zenés vigjáték. 22.40: Hírek, hangverseny. 24.20: Jazz. 1.05: Hírek.

Julius 5. HÉTFŐ.

BUKAREST. 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, szakelőadások, orvosi tanácsadó, hírek. 13: Hírek. 13.10: Lemezek. 15: Hírek, előadás. 19: Lemezek. 19.50: Felolvasás, zenekar.

BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Zenekar. 13.30: Hírek. 14.40: Klarinet-zene. 15.40: Hírek. 17.15: Felolvasás. 17.45: Hírek. 18: Ének zongora kísérettel. 18.30: Előadás. 19: Cigányzene. 20: Előadás, hanglemezek. 21.25: Hírek. 21.45: Brahms emlék-est. 23.10: Jazz. 24: Hírek német nyelven, cigányzene. 1.05: Hírek.

Olcsó hét a

B.B.

áruházban

Habselyem férfiing — — Lei 279
Habselyem hálóing — — Lei 319
Habselyem combine — — Lei 189
Habselyem női nadrág — — Lei 59
Női flornadrág — — Lei 26
Gyerek nadrág — — Lei 19

Ugyszintén minden aruból nagy ENGEDMÉNY

Bérbe adták a kis futball-pályát a nyári idényre — a vurstlisoknak

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a kis futball-pályát az intéző bizottság bérbe adta egész nyárra, azaz késő őszig. Hogy kiknek? A vurstlisoknak. Ezek szerint, mint látható, városunkban nem játszhatik fontos szerepet a testnevelés, de annál fontosabbat a „vurstli”, ahol olyan szépen elszórakozhatik — és amint a multból is tudjuk — olyan gyönyörűen elveszitheti pénzét a mulatni vágyó polgár. A szezonra szóló bérösszeg huszezer lej. Ez volna a haszon. A kár pedig az, hogy a kis csapatok — számszerűen legalább tizen — az idén nem tréningezhetnek, mert a nagypályán ez majdnem egyenlő az abszolút lehetetlenséggel. Ugyanis a nagypályán bajnoki meccsek vannak, de más-különbben is a bérleti jog — ha jól tudjuk — az egyetem csapatáé, illetve a Victoriáé. A kis futballcsapatok a rajtuk esett sérelem miatt emlékiratot készítenek beadni az illetékes fórumokhoz, amelyben érélyes tiltakozásukat óhajtják kifejezni az elhamarkodott bérvezérlés végérvényessége ellen.

Pausáléban fizetik a vendéglők és kávéházak a záróra meghosszabbítási díjakat

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az ország-nak a központi élelmészeti szindikátus körül csoportosult vendéglősei és kávé-szélei, folyó évi június hó 29-én és 30-án Bukarestbe közgyűlést tartottak, mely alkalommal a vendéglátó ipar sérelmei, törvényes kívánalmai és összes szakmai ügyei tárgyalás alá kerültek. A közgyűlés megnyitása Berceanu kereskedelmi alminiszter és a szövetszervezetek miniszterének kiküldötté jelenlétében történt. A felpanaszolt sérelmek közül a legsürgősebben orvoslásra való panaszt a túlmagasán megállapított záróra-meghosszabbítási díjak alkották. E taxák leszállítása ugyszólván egzisztenciális fontosságú a vendégipari vállalatok számára. A kérdés megnyugtató módon való elintézése érdekében a közgyűlés egy az ország minden tartományát képviselő küldöttséget állított össze, mely Jean Niculescu országos elnök és Szirmai Károly az erdélyi szervezetek képviselőjében delegált főtitkár vezetésével, Gabriel Marinescu tábornok alminiszternél tiszteltgette és kérte a záróra-díjak mérséklését.

Az alminiszter a kérést nyomban teljesítette és rendelkezéseket adott ki, hogy

a központi élelmészeti szindikátus kebelébe tartozó azon vendégipart folytató iparosokról, kik üzleteiket a megállapított rendes záróra után is nyitva óhajtják tartani, város-onként kimutatás készítenő és a fenti szindikátushoz véleményezés végett terjesztendő fel.

Kizárólag azokat a kimutatásokat veszik figyelembe, melyek a központi élelmészeti szindikátus kedvező véleményezésével vannak ellátva.

A véleményezett kimutatásokat a miniszter elé terjesztik, aki az üzlet forgalma és természete szerint maximum 3000 és minimum 600 lejes havi pausálban állapítja meg a záróra-díjat.

Ennek a rendelkezésnek a jelentőségét legelőnkebben az a tény illusztrálja, hogy záróra meghosszabbítási díj címen eddig egy kávé vagy vendéglős esténként 300—550 lejig terjedő összeget fizetett.

— Nem kötelesek a vállalatok románnyelvű lapban hirdetni a közgyűléseiket. A kolozsvári tábla dr. Pop tanácsa konkrét esetben kifolyólag tegnap dr. Fischer József ügyvéd érvelését elfogadva, kimondotta, hogy a vállalatok közgyűlései meghívóikat magyar nyelven megjelenő lapokban is közzé tehetik, tehát a cégek nem kötelesek ugyan-ezt románnyelvű lapokban is megtenni.

Nem lehet óvadékot követelni a fogyasztás után

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Nemrégiben közöltük, hogy a vízműigazgatóság az új közigazgatási törvény 232. szakaszának rendelkezéseire hivatkozva, arról értesítette a fogyasztókat, hogy évi vízidíjuk tíz százalékát óvadék gyanánt elkönnyvelni és az összeget tíz havi részletben behajtja. A vízműigazgatóság rendelkezését a háztulajdonosok sérelmesnek találták és panaszukkal a város vezetőségéhez fordultak. Az idő-

közi tanács péntek esti ülésén foglalkozott a panasszal és hosszas tanácskozás után úgy határozott, hogy átíratban felszólítja a vízműigazgatóságot, hogy a vízfogyasztás után kirótt garancia összegek behajtását szüntesse be. Egyben intézkedett a tanács arról is, hogy a vízműszabályzat ama szakaszát, amely a fogyasztás utáni garanciáról intézkedik, töröljék.

Perlott fogpép, szárviz fogpör
vegütszítlja, irappánsan lehértli és romlástól óvja fogait. Perlott csak illa sárga csomagolásban

A szamosvölgyi vasuti nyugdíjasok panasza az ítéltábla előtt

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Mint ismeretes, 1923-ban a belföldi idegen érdekeltségű vasutakat, így többek között a szamosvölgyi vasutvonalat is a román állam saját kezelésébe vette át. Ezzel egyidejűleg természetesen a meglevő alkalmazottakat is átvette és miután szolgálati idejük igen soknál magas volt, vagy nyugdíjazták őket, de a meglevő nyugdíjazott vasutasok illetményét is tovább folyósították.

Az alábbiakban a szamosvölgyi vasutas nyugdíjasokról van szó.

Mintegy 120 ide tartozó CFR nyugdíjast vett át az állam annak idején.

1927-ig azonban még a külföldi vasut érdekeltség folyósította a nyugdíjasok fizetését, attól kezdve pedig a román állami vasutak pénztára előlegezte a nyugdíjalapot és egészen 1933. február elsejéig saját pénztárából fizette tovább a 120 ember megérdemelt illetményét. 1933. februárban aztán az állam megkapta a szamosvölgyi vasutas nyugdíjalapját is és a többi nyugdíjasaival egyenlő elbírálásban, rendes őket megillető fizetést folyósított számukra.

Mindez ment a maga rendjén 1934. januárjáig, amikor aztán minden különösebb megindokolás nélkül egyheted részére lecsökkentették az átvett szamosvölgyi nyugdíjasok járandóságait. Aki azelőtt 700 lejűt kapott, attól a pillanattól kezdve maradt 120, vagy még ennél is kevesebb javadalmazással.

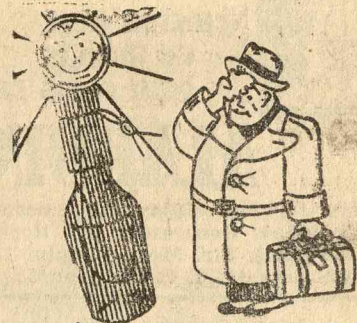
Az elkezeredés egyre nőtt és a sérelem ért vasutasok a bírósághoz adták be keresetüket az állammal szemben. Nem mind a 120-an egyszerre, hanem Kovács Károly többi sorstársa nevében.

Védelmüket dr. Margineanu ügyvéd képviselte. A dési járásbíró elvi jelentőségű döntést is hozott, amikor visszahelyezte a megcsonkított fizetési nyugdíjast jogaiba. A CFR delegált ügyvédje azonban felebezett és a törvényszék elutasította a keresetét. A tábla, mint utolsó fórum megsemmisítette a törvényszék határozatát és utasította, hogy újból vizsgálja át az ügyet. A törvényszék azonban ismét elutasította Kovács Károly keresetét, aki ismét csak felebezett.

Ma került tárgyalásra a tábla előtt a rendkívül érdekes vasutasügy. A tárgyaláson szinte hiánytalanul megjelentek az érdekelt nyugdíjasok, akiket azonban az a meglepetés ért, hogy a CFR új ügyvédet delegált ki a tárgyalásra, mert a régi Spanu Serban időközben meghalt. A vasut új ügyvédje dr. Orasteanu, bejelentette, hogy az ügyet még nem tanulmányozhatta, mert kartársa meghalt és az ügyre vonatkozó iratokat mindeztideig még nem sikerült megtalálnia. A tábla elfogadta az érvelést és a tárgyalást f. év október 29-re tűzte ki.

— Elutasították Musi ügyvéd szabadlábrahelyezés iránti kérését. Musi ügyvéd, Livianu hálókocsi társasági igazgató gyilkosa, szabadlábrahelyezését kérte, de a vizsgálóbíró elutasította. Musi védője most a vádtanácshoz folyamodott.

— Merényletet követte el Betlehem arab polgármester ellen. Jeruzsálem-ből jelentik: Betlehem arab polgármestere lakása ellen merényletet követtek el. A polgármester felesége és két leánya súlyosan megsebesült. A merényletnek sikerült észrevétlenül elmenekülnie.



Lékűt és frissít
a, Diana Isborszal
való enyhe ledörzsölés

Reuter jelenti:

(BERN.) Megkötötték a Svájc—Németország közötti pénzforgalmi egyezményt.

(CHESTERTON.) Az itteni szénbányában tártatüz következtében robbanás történt, mely 22 bányász megölt és olyan beomlást idézett elő, mely megakadályozta mintegy 120 munkás szabadbajutását. A mentési munkálatok azonnal megkezdődtek. Ezeknek során a tegnap délutáni órákban újabb robbanás történt, melynek ismét több halálos áldozata volt. Meghalt a munkálatokat személyesen vezető egyik gyárigazgató, 2 mérnök, 3 orvos, több munkás és egy bányászokhoz hozzá tudtak volna férni. A bányagazgatóság segélykérésére egy utászászloaljat is kivezényeltek, de ennek ellenére is csekély remény van arra, hogy a betemetetteket megmenteni lehessen.

(LINZ.) Egy pár hete Linzben élő német állampolgárhoz egy rőpiratot jutattak el, melyben tudomására hozták továbbítás végett, hogy az osztrák kormány rendeletére 1934. óta még mindig fogva tartanak a Garsteni fogházban mintegy 50 nemzeti szocialistát, kiket oly súlyosan bántalmaznak, hogy azok most éhségstrájkba kezdtek. A német kormány — hír szerint — emiatt Bécsben tiltakozásra készül.

(PÁRIS.) A mai napra kimondott szálloda-strájk ügyében állandóan folyó egyeztetési tárgyalások — hír szerint — megegyezés reményével kecsegtetnek. Az ellentétek a munkaadók és az alkalmazotti szakszervezetek között most már nem áthidalhatatlanok, mert a szakácsoknál mindössze 2 munkaóra és a pincéreknél 10 óra munkaidő a különbség. Abba ugyanis belementek a szakszervezetek, hogy a szakácsok 40 óra helyett 50-et és a pincérek 46 órát dolgozzanak. Ezzel szemben a munkaadók 52 órás szakács és 56 órás pincérszolgálatot követelnek.

(ALTEN.) Egy a Porsanger fjordhoz kiránduló turistatársaság négy tagja, kik egymáshoz kötötten akarták megközelíteni a a jéggel borított sziklák egyik magaslatát mintegy 80 méter magasból lezuhantak és szörnyet haltak.

(LONDON.) A margatei vasuti szerencsétlenség halálos áldozatainak száma 7-re emelkedett.

— Megérkezett az új csehszlovák követ. Ferdinand Veverka, az új csehszlovák követ, tegnap este Bécsből jövet autón Bukarestbe érkezett és ma mutatkozik be a külügyminisztériumban.

— Folyik a vizsgálat a romani választási incidens miatt. Romanban a tegnapi községi választásokon a kormány és a nemzeti parasztpárt hívei összeverekedtek rudakkal és botokkal, majd revolverlövés is eldőrdült. Vasillu tanácsos és Vasile Tautu képviselő (liberálisok) golyólövéstől könnyebben, Bratosin sofőr, a nemzeti parasztpárti pedig súlyosabban megsebesülve kerültek kórházba. A vizsgálatot Tanache ügyész együtt folytatja Coroiu jasi főügyessel. Manolescu Strunga volt miniszter, a romani liberális tagozat vezetője telefonon tett jelentést az incidensről Sassu és Marinescu minisztereknek.

HOLNAP

van a reklámkiadás első napja a

Gallia

-nál. A szenzációs alkalmi kiadás első napja

GALLIA

CLUJ, Str. Gen. Neculcea No. 2. (Palatul Renner.) — BRASOV, Piata Libertății No. 3. (Szabadság-tér, Buza sor.) — SIBIU, Str. Regina Maria No. 7. (Heltaver-gasse.)



Nemcsak nézi, de látja is amit olvas az **ALADDIN**

Lámpa fényénél. Díjmentes ismertetők küldünk: Bucuresti I. Str. Regalia 11. Cluj, Str. Memorandului 13. Timisoara IV. I. C. Bratianu 33.

Élet és halál heti krónikája

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A város heti (június 26—július 3.) népmozgalmi adatai az anyakönyv tükrében:

Házasságot kötött: 23 pár.

Született: Adler Dávid izr. Blank József román. kat. Kis Sándor ref. Frankel Tibor izr. Roz Miriam izr. Stitz Lízeltte izr. Kopros Ferenc román. kat. Bekecs Erzsébet ref. Dan Ion ort. Orbán Ibolya román. kat. Székely Béla baptista. Podariu Ioan ort. Oprea Stela ort. Salamon Magda ref. Salamon Tibor ref. Sipos Simon gör. kat. Szacsó Zsuzsanna ref. Havas György izr. Zöld Gábor ref. Zöld Ildikó ref. Muresan Ioan gör. kat. Macavei Malvina ort. Tri-tean Viorica gör. kat. Muresan Petru gör. kat. Nagy Sándor ref. Rusu Petru gör. kat. Dula Magdalena gör. kat. Mendel Ibolya izr. Tibád József román. kat. Trifu Teodor ort. Racolitan Ioan gör. kat. Vrabel Árpád román. kat. Kőműves Erzsébet ref. Pap Sándor ref. Csegezi Etelka ref. Fagadar Aurel gör. kat. Debrezeni Anghela ref. Tautan Petru gör. kat. Bükkös György ref. Teuca Cornel ort. Man Adalbert ort. Josan Mariana ort. Gotthard Magda ref. Boros Ioan gör. kat. Utin Petru gör. kat. Szakács Gavril gör. kat. Sulea Maria gör. kat. Gombos Attila ref. Kozákovics Berta luth. Crisan Beatrice gör. kat. Székely Julia román. kat.

Meghalt: Nagyné Seres Ilona 73 éves ref. Corneană Nasta Maria 69 éves gör. kat. Demus Lajos 54 éves román. kat. Sámuelné Schwartz Szerén 40 éves izr. Pungut Eme-nuel 80 éves gör. kat. Tóthné Dénes Zsuzsanna 87 éves ref. Matutsák András 81 éves román. kat. Kovács Ferenc 64 éves ref. Stupar Ana 9 hónapos gör. kat. Liebermané Berkovits Vilma 62 éves izr. Szakács Péter 16 éves ref. Székelyné Meltzer Augusta 66 éves luth. Jorga Aurel 27 éves ort. Szász György 64 éves ref. Muresan Maria 4 éves ort. Pal Petru 1 éves gör. kat. Pop Ilie 1 éves gör. kat. Kormos Maria 42 éves román. kat. Kiss Erzsébet 38 éves unit. Baloghné Salamon Emma 25 éves ref. Vár János 48 éves ref. Feischmidt Rudolf 24 éves ref.

Társaság

() **Értesítés.** A Borbély és Fodrász Szakszervezet vezetősége ezúton is értesíti az összes érdekelteket, hogy a szervezetet érdeklő megkeresések a következő új címre eszkezelendők. Gergely József, Str. Nicolae Jorga 11., Bajer női fodrászüzlet.

() **A szociáldemokrata párt kerületi gyűlése.** A szociáldemokrata párt tovább folytatja a kerületi gyűléseket. Július hó 6-án kedden este 7 órakor a III. kerületben tartanak Gyűlést Miron Costin 7. szám alatti helyiségben.

— **Történelmi filmek az iskolákban.** A newyorki iskolaügyek intézőségének az a véleménye, hogy a tanulók könnyebben és biztosabban haladnak előre azokban a tantárgyakban, amelyeket az előadások alatt filmképekkel tesznek előtűk szemléltethetővé. Ez okból az egyik iskolaigazgatóság megbízást adott egy filmársaságnak, husz olyan film elkészítésére, amelyek kizáróan történelmi tartalmuak és tárgyukat Amerika történetének a multjából merítik. A filmársaság már hozzá is látott ezeknek az iskolákban pergetnék le, a történelem óra alatt, hogy a tanulók így jobban megjegyezzék a fontosabb eseményeket. Abban az esetben, ha ez az oktatási mód eredményesnek bizonyul, a történelemoktatás gyorsabban és könnyebben halad majd, mint eddig, akkor ezt a módszert több tantárgyra is ki fogják terjesztetni, legelsősorban a földrajzra.

Sport

Budge nyerte a wimbledoni férfilegyesest

(LONDON.) A wimbledoni teniszbajnokságok férfilegyesének döntőjében az amerikai Budge aránylag könnyen 6:3, 6:4, 6:2-re verte a német Crammot.

Nívós események Kolozsvár vasárnapi sportprogramján

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Vasárnap ismét nívós sportműsorban lesz része a város sportközönségének. Körzeti atlétikai ifjúsági verseny, bajnoki ökölvívómérkőzés és labdarugómérkőzések szerepelnek a műsorban, melynek részletei a következők:

A kerületi atlétikai szövetség körzeti ifjúsági versenyét vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezik meg az új Károly király stadionban, melyen Erdély legjobb ifjúsági atlétái fognak indulni és így azok nívós és izgalmas küzdelmek várhatóak.

A városi sporttelepen délelőtt 10 órakor

CIAC I.—Haggibbor I. barátságos mérkőzés lesz, melyen mindkét részről több új játékost próbálnak ki. — Délután 4 órakor CFR—CSMC, 6 órakor pedig CIAC—Victoria oldboy kupamérkőzések kerülnek döntésre. Utóbbi mérkőzés csapatösszeállításai a következők lesznek: Victoria: Negrutiu, Krieschoffer — Jorga, dr. Huza — Cociardi — Salvan mérnök, Albu — Chifor — Chendrea — Cipcean — Körmeny.

CIAC: Toók, Beda — Harasztosi, Schultz — Soós — Dézsi Imre, Paizs — Kintzsi — Szatmári — Heim — Szabó.

Prágában eldöntötték Románia teniszbajnokságának kérdését

(PRÁGA.) Románia nemzetközi teniszbajnokságának férfilegyes döntőjét tegnap játszták le, melyet Stingl nyert meg 6:3, 4:6, 6:0, 10:8 arányban Brobnyval szemben és így Stingl a cseh fővárosban nyert román bajnokságot.

Nagy formában vannak az orosz atléták

(MOSZKVA.) Az orosz atlétikai nagymérvű fejlődéséről ad hírt egy moszkvai távirat. Eszerint a Dynamo-stadionban megtartott versenyen Osolin a rudugrást 127 cm-rel nyerte, ami jobb Hiff 125 cm-es Európa rekordjánál, Rajevski pedig 412

cm-rel lett második. — Vorotun 200 cm-rel győzött a magasugrásban, Golovkin 10.6 mp-cel futotta a 100 m-et, Kanoki 15.46 m-t dobott sulyal, Toptchin 15.4 mp. alatt futotta a 110 m-es gátat.

OPERA MOZGO

Szombat és vasárnap premier:

KÉMEK EGYMÁSKÖZÖTT

Izgalmas kémtörténet. Főszerepben: Madeleine Carroll és Robert Donat.

A Középeurópa Kupa mérkőzések vasárnapi műsora

(BÉCS.) Vasárnap a Középeurópai Kupa második fordulóját kezdik meg a következő mérkőzésekkel:

Budapest—Ferencváros—Vienna, bíró Scarpi olasz.

Bécsben: Ujpest—Austria, bíró Pfütznér cseh. Admira—Genova, bíró még ismeretlen.

Róma: Lazio—Grasshoppers, bíró Mies osztrák.

A szombaton este pontosan 7 órakor a római katolikus főgimnázium dísztermében megtartandó CSMC—Vultur nemzeti bajnoki és CSMC II. Marosvásárhelyi Munkás Testező barátságos birkózó csapatversenyekkel kapcsolatban közöltük már a félelmetes játékerőt képviselő lúgosi versenyzők névsorát és eredményeit. Az MTE fiatal, de szívós és technikás csapata a következőkből áll: Berei József, Deák Gyula, Incze Gábor, Blasek György, Takács János, Barabás Lajos, Jakab László. Az együttes minden egyes tagja tudása legjavát fogja bemutatni és kemény feladat elé fogja állítani a vendéglátó CSMC második gárdáját.

A Regina Maria-ucca 11. szám alatti klubhelyiségben lázas készülődés folyik a vendégcsapatok fogadására. Hiszen a Vultur legyőzése olyan teljesítmény volna a kolozsvári fiúk részére, ami egyszerre feleltetné minden eddigi balsikerüket. A győzelem pedig nem lehetetlen, ha mindenki szívvel és lélekkel küzd és nem felejt, hogy Kolozsvár munkásporjának becsületéről is van szó.

A lúgosiak elleni bajnoki küzdelemre a CSMC a következő csapattal fog kiállni: Józsa, Györkös, Kiss, Jeddy, Bíró, Tozauer, Gál, Markovits. A vásárhelyiek ellen: Bodea, Márton, Ceteras, Ferenczi, Opris, Crisan és az első csapat két tartaléka fog szerepelni.

Sportkörökben igen nagy érdeklődéssel

tekintenek a versenyek kimenetelére. Kétségtelen, hogy ilyen nagyszabású és szép sportot ígérő birkózóverseny még nem igen volt városunkban.

Tekintve, hogy a vendégek egy része az éjjeli vonattal már elutazik, a versenyeket pontosan 9 órakor megkezdik.

(LONDON.) A wimbledoni teniszbajnokság női egyes elődöntőjében a lengyel Jedrzejovska 8:6, 6:2 arányban verte az amerikai bajnoki Marblet. Round pedig Mathien asszony ellen 6:4, 6:0 arányban győzött. A döntőt így a lengyel és angol játékosok fogják megvívni.

(DÜSSELDORF.) A nemzetközi lovasversenyeken a román lovasok ismét nagy sikert értek el. Greter holland kapitány mögött ugyanis Rang kapitány második, Zahai főhadnagy harmadik, Apostol főhadnagy negyedik lett.

A vasárnapi lengyel-román válogatott labdarugómérkőzést Klug magyar bíró vezeti, az Admira—Genova mérkőzés vezetésére más bírót fognak kiküldeni.

Humis, a Venus görög származású válogatott labdarugójátékosa athéni jelentés szerint visszatér hazájába és ősztől kezdve az athéni Ethnikos csapatában fog játszani.

(BUDAPEST.) A magyar belügyminiszter rendelkezése szerint ősztől kezdve a magyar nemzeti labdarugóbajnokság mellé B-ligát is állítanak fel és pedig két csoportban 10—10 csapattal.

(ATHÉN.) Az olasz-görög vívómérkőzést (kard, tőr, párbajtőr) az olaszok nyerték meg 3:0 arányban.

(KAPOSVÁR.) A KTSE atlétikai versenyén Józsa 47.13 m-rel nyerte a diszkoszvetést.

A Victoria vízipóló tornáját az Universitatea csapata nyerte meg, mely a Victoria elleni döntő jellegű mérkőzésen erős küzdelem után, de máris figyelemreméltó játékkal 4:2 (2:1) arányban győzött Jordák, Fejér és Bára góljaival. A Victoria góllal Binder és Szántay dobta. Bíró: Nagy Zoltán. A győztes csapat a Victoria szép érmeit nyerte.

Iratkozzék be,

vagy irassa be szüleit, vagy öreg hozzátartozóit egyesületünkbe, mely felvesz tagokat csekély havidíj fizetése mellett 85 éves korig orvosi vizsgálat nélkül. Temetési segélyösszeg 8000, 16.000 és 24 ezer lej. — Ügy-nökök felvesszünk.

TIMISOARAI SEGÉLYZŐ-EGYESÜLET CLUJ FIÓKJA STRADA IULIU MANIU 2.

Szaniszló I., az Universitatea gólszája véglegesen leszerződött a CAO-hoz. A kiváló játékos Kolozsváron fog lakni tovább is és csak a CAO mérkőzéseire fog Nagyváradra utazni.

Joe Louis, a néger nehézsúlyú ökölvívó példátlan sportteljesítménnyel dicsekedhetik. 33 nyilvános mérkőzéséből ugyanis 34-et megnyert és csak egyet veszített el (Schmellinggel szemben).

Teke-sport

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A Turul és Solid csapatok barátságos mérkőzés keretében vettek búcsút a Weisz-pályától, melynek tulajdonosa — bérlete lejártával — a pályát kénytelen lebontatni hét évi fenállás után. A búcsúünnepségen Szilasi a Turul, Szuchányi a Solid részéről mondtak búcsú beszédeket. A mérkőzést a Solid nyerte 164—148 ponttal (13 ját.). Weisz bácsi búcsúztatóján közel száz ember volt jelen.

A Matador és Soimii csapatok a Kovács pályáról vasárnap hajnali 1 órakor indulnak a nagybányai versenyre.

A hadfelszerelési kölcsönből vasut épül Felsőbánya-Baiaspric és Sighet között

(NAGYBÁNYA-BAIAMARE.) Több mint negyven év óta foglalkoztatja az illetékes köröket annak a vasutvonalnak a megépítése, mely Máramarost a Vihorlat—Gutin hegységen keresztül kötné össze a bányavidékkel és így közvetlenebbül kapcsolná be Máramaroszigetét a forgalomba. Különösen fontos kérdéssé vált ennek a vasutnak az ügye az uralomváltás óta, mivel az új határ szinte teljesen elszigetelte az országot többi részétől Máramarost, melyet vasutal csak cseh területen lehet megközelíteni.

A hatalmas hegységeken átvonuló vasut megvalósításának eddig súlyos pénzügyi akadályai voltak, amelyeket most a hadvezetőség kívánságára áthidalnak. A CFR vezérigazgatósága felhatalmazást kapott a kormánytól, hogy a hadászati szempontból fontos vasuti munkálatok és építkezések elvégzésére belső bankoktól nyolcszáz millió lejes kölcsönt vegyen fel. A máramarosi szenátorok és képviselők közbenjárására sikerült a hadvezetőség támogatásával elérni, hogy nyolcszázmilliósi vasuti kölcsönből építendő új vasutvonalak közé felvették ennek a vasutnak az építését is.

Az új vasut Máramaroszigetről kiindulva a kapnikbányai hegységen át jönne a vármegye területére és Kapnikbányát, Szigetet, Dauestit és még néhány községet érintve Felsőbányánál torkolná be a meglévő vasutba.

— **Nem mindig jó a takarékoság.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy takarékosági szempontból nagy létszámcsoökkentést fog végezni az állami közigazgatásban. Az első lépések a World Administrationnál történtek, amelynek számos tisztviselőjét és munkását elbocsájtották. Ez a szervezet éppen a munkanélküliség leküzdésére alakult, de amint a gyakorlat bebizonyította, nem felelt meg hivatásának, amennyiben nem ért el jelentősebb eredményeket a munkanélküliség elleni küzdelemben. A World Progress Administration menesztett munkássága és tisztviselőikara körében nagy felzúdulást és izgalmat váltott ki a kormányrendelkezés és ennek következtében Amerika számos városában sok zavargás történt. Az eddigi összetűzések során 23 sebesülés és 130 letartóztatás történt.

Szamos-menti baktérium-konyha

Napi menü: penészes és férges sajt, oszlásnak indult étel-hulladék, rothadt szalonnabőr, különféle baktériummal fűszerezett gyümölcs

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Aki a riport címét olvassa, meghökken s azt kérdezi, hol lehet ilyen halál-kosztot kapni s kik „táplálkoznak” ilyen betegség terjesztő étellel és szeméthulladékokkal. Sajnos, emberek és asszonyok járnak naponta ebbe a baktérium-konyhába, a yashid melletti Szamospartra.

Bent a belvárosban bodegák, vendéglők kirakataiban incselkedően kacérkodik a járókelőkkel a finom pástétom, az ászpik, a sok füstölt husfinomság, de az egész Kolozsvár nemcsak belvárosból áll, vannak sötét külsőnegyedek is, ahol az emberek rongyosan, lélekben és fizikumban elesetten csavarognak a nyomor komor utjain...

Eppen délre harangoznak

Bent a lármás főtereken siet haza ebédelni a nép. Délre harangoznak, otthon sokak asztalán három, négyfogásos ebéd gőzölög orrsziklandozó párt éresztve, de kint a Szamos partján magábaroskadt, rongyos emberek kullognak. Arcuk fáradt, szemükből bus életunalom sugárzik. A szeméthalmokat turkálják ezek a szerencsétlen emberek.

Gyermekeknek gyűjtök a kötényembe...

Rettentő látvány. A döbbenettől eláll a szemlélő lélekzete. Isten képmására teremtett emberek turkálják, oviskálják a szemetet, ebédre valót keresnek, hogy ne haljanak étlen. Sárközi néni ötven év körüli, fáradtlelkű és testű asszony. Férje Bukarestbe szökött egy pajzán uccatündérrel. Otthagytta beteges feleségét gyermekével együtt. A gyermek hétéves. Az anya egy penészes nyomor-putriban lakik. Mosásból él, de nincsen mindig mosnivaló, mégis naponta enni kell, de miből?... A Szamosparti baktérium-konyhából. Rettenő érzés egy anyának, mikor éhező gyermeke ételt könyörögve néz anyja szemébe... A gyermek nem tudja, hogy az életnek két oldala van, egy napos, boldog és egy fájdalmas nyomor-oldal. A gyermek csak kér és adni kell. Sárközi néni belebujva a szagos szemétszögbe, csak gyűjt, egyre gyűjt. Eppen előttem emel ki a sok erjedt és bomló hulladékból valami csirkecomb-csontot és felnevet... Megkérdezem, miért örvendezik?

Hegyne örvidenék, hiszen a csontokról nincsen a hus mind lerágva. Le-mosom a csontot és a gyermeke, o, be boldog lesz az izletes falat láttára...

Istenem! Egy ember, aki a mások által lerágott csontnak örvend, mert gyermekének lesz ebédje és még izletesnek mondja.

De gyérünk tovább! Pergessük a nyomor filmjét.

Benedek bácsi és a rothadt szalonnabőr...

Szikár, őszbevegnyült ember jön. Távolról úgy fest, mint egy felöltöztetett csontváz, amit elektromos áram mozgat... Félrehúzódok a part hajlatába és figyelem Benedek bácsit. Szétnéz. Megdörzsöli a homlokát és ő is belehajol a szemétszögbe. Kutat, keresgél. Ő is ebédelni jött ki az étel-hulladék-konyhába. Szörnyűség, de az élet máshol nem terít számára asztalt. Életösztönei dolgoznak, követelőznek: muszáj a föld fenekéből is ennivalót teremteni. Látva, hogy Benedek bácsi szemérmes és jobb időket megélt bácsi — szégyellem kérdéseimmel zavarni. Nézem és várok. A penészes szalonnabőröket és a sajt hulladékokat foszlott ingében megtörli, majd szájaéhoz viszi, nyel, újra törli a szagos étel-hulladékokat, ismét nyel, végül leballag a folyóhoz, lehalsal és nagyot iszik a vízből. Testét megmázza és elindult „haza” felé osztani, szorozni ezt az emberetelen, nyomorult, piszkos életet, amely sok emberből állatot csinál.

Ujabb asszonyok és emberek jönnek

Már egy órára jár az idő. Ujabb asszonyok és emberek jönnek. A nyomorkonyhára járók közül még megemlítem ötv. Kiss néni, Csiky bácsit, akik szintén lehajolnak és két kezükkel „kutya”-ként kaparják ki a mindennapit a szemétszögbe... Ezek az emberek, asszonyok nem öltek, nem loptak és mégis az élet ily ostromozza, így veri ilyen aljas és irtalmatlanságból font ostonnal...

Cikkem elolvasása után lesznek, akik meggyanusíthatnak, hogy költött mese ez a riport. Erre azt felelem: nem igaz.

Ezt a valóság iratva velem, élő és ilyen rettentő sorban élő emberek-ről.

Vannak, akik nevetni, tangózni, pezsgőzni furdőre indulnak, hogy gondtalan könnyű életüket kipihenjék az örömlugasokban, ezek és mások, akik pénzszőrő jöletben élnek, gondoljanak ember-testvéreikre, akikből az igazságtalan élet és az egészségtelen társadalmi berendezkedés állatokat, hulladékcszedő „kutyaikat” csinál... a balsors külvárosai.

Gyalay Pap Sándor.

Ethyl UNIREA
KÉK Benzin
AZ UNIREA SZIVATTYUKNÁL
ELŐNYEI:

1. Könnyebben veszi az emelkedéseket
2. Nagyobb gyorsaság
3. Azonnali indítás
4. Ellenőrzőit és megfelelő elégségtől a motor kevésbé kopik.



Az Ethyl-Unirea
kékbenzin az IDEÁ-
MS ÜZEMANYAG
A MAGAS NYO-
MÁSÚ MOTOROK
SZÁMÁRA. Az autó-
vezetők ajánlják.

Az üzletek nyári zárórájának kérdéséről nyilatkozik a Magánalkalmazottak Szakszervezete

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Miután többféle és több oldalról leadott kommunikáció látta napvilágot, hogy mindenemű félreértéseknek elejét vegyük, szükségesnek tartjuk a magunk részéről, az alábbi nyilatkozat közzétételét:

Az üzletek nyári zárórája a következő szabályozást nyert: Vas, gép, technikai, bőr és papír engros (lerakatok) szakmájú üzletek nyitva tarthatók délelőtt 8-tól 1-ig és délután 3-tól 6 óráig. Az összes többi szakmák cégeinek zárórája — a fűszer és csemegét kivéve — délelőtt 8-tól 1-ig és délután 4-től 7-ig van megállapítva. Szombat és törvényes munkaszüneti nap előtti napokon a záróra 1 órával meghosszabbított. Minden ellenkező híreszteléssel és állítással szemben, kénytelenek vagyunk

itt kijelenteni, hogy ezeknek az üzleti óráknak szabályozására a kezdeményezés szervezetünkben indult ki és annak létrejöttében szervezetünk ténylegesen közreműködött, tehát ezen tény elhallgatása, vagy ellenkező állítás megkockáztatása a valóság mellébeszélést jelent.

A fűszer és csemege szakmában még folyamatban vannak a tárgyalások a Kereskedő Tanács illetékes szakosztályának vezetőivel és remélhető, hogy a tárgyalások itt is eredményre fognak — végeredményben — vezetni, miután a munkaidő emberséges szabályozása közös érdek.

A kolozsvári Magánalkalmazottak Szakszervezete, Str. Văii 7. szám.

Érdekes politikai jellegű kijelentések hangoztak el a Román Front marosujvári értekezletén

(MAROSUJVÁR-UIOARA.) Vaida Sándor Román Front-ja pénteken nagy jelentőségű politikai értekezletet tartott, amelyen az erdélyi tagozati vezetőknél kívül több volt miniszter is jelen volt. Résztvettek a megbeszéléseken Vlad Aurel, Hatiegan Emil, Tilea Viorel, Serban Mihály, a kolozsváriak közül pedig dr. Popa Adam, dr. Pop Emil volt udvarhelyi prefektus, dr. Hariton Moldován, Tufla Richard és mások.

A megbeszélésen Vaida Sándor családok miatt nem vehetett részt. Az ülésen, mely dr. Gruia Basli ügyvéd tagozati elnök lakásán volt és azt Vlad Aurel volt pénzügyminiszter nyitotta meg, három órán keresztül zárt ajtók mögött tárgyaltak. Két órákor a furdő éttermében diszebedt volt. Az első felköszöntőt Vlad Aurel a királyra mondotta. Beszédét így kezdte:

Vlad Aurel beszéde
— A Román Front a rend és a fegyelem meggyőződéses híve.

Az állam konszolidációjának pedig a legfőbb garanciája a Király, aki varsói útjával is nagy megbecsülést szerzett hazájának.

Serban Mihály volt kisebbségi miniszter a Román Front ideológiájáról beszélt és Vaida-Voevodra emelte poharát. Hatiegan Emil felszólalásában elmondotta, hogy

1928-ig példás volt az erdélyi román politikai élet. A kormányrajutás ténye azonban súlyos befolyással volt némelyekre és azóta van széthúzás és egyenlenség.

A bajok okát a parasztpárttal való fuzióban és Maniu „fa-sfinx” magatartásában kell keresni. Az utolsó pillanatban lépett elő Vaida, aki összeszedte a széthúzó embereket és megvalósította Románia szinte egyetlen életképes politikai szervét: a Román Frontot.

Tilea nyilatkozata
Utolsónak Tilea Viorel szólalt fel, aki fontos beszédet tartott. Mindenekelőtt leszögezte véleménye szerint, hogy a Román Front nem tartozik a szélsőséges politikai pártok közé, megőrizte egyensúlyát és olyan uton halad, mely teljesen egyezik a román köz-

vélemény felfogásával.

Százsázalékosan kitartanak a jelenlegi társadalmi rend és államforma mellett s minden eszközzel küzdeni fognak a bolsevista törekvések ellen.

Majd az oroszországi eseményekről emlékezett meg:

— Rövidesen tisztázódni fog a politikai helyzet — mondotta.

Az országban csak két ember meri állítani, hogy ki lesz Tatarescu miniszterelnök utóda. Az egyik Max Auschnitt, akinek „üzemeiről” még a román sajtóban sem lehet olvasni. Auschnitt mindenfelé azt híreszteli, hogy az lesz a kormányelnök, akit ő akar, ez pedig nem lehet más, csak Mihalache. A nemzeti-parasztpárt elnöke szintén önmagát jelöli, cseh és francia támogatással át is veheti majd a hatalmat.

De nagyon tévednek azok, akik hisznek még ezekben a külföldi intervenciókban — A franciák kijelentették, hogy amennyiben Románia nem fordul ellenük és erre meg van a biztosítékuk, nem törődnek a mi belső ügyeinkkel. A csehek pedig egy felkérésre azt válaszolták, hogy ildomatlan volna bármilyen formában beavatkozni Románia belügyeibe. Arra vonatkozólag, hogy ki jön, senki sem adhat határozott választ, de hogy Mihalacheból nem lesz kormányelnök, az biztos.

A továbbiak során még ezeket mondotta Tilea:

— A napokban felkeresett egy londoni barátom s ezeket mondotta: „Titulescuval beszéltem, akit Maniu meglátogatott s egy nagyjelentőségű akcióra kérve fel. A volt külügyminiszter azonban elutasító választ adott s ezt azért közölték velem, hogy megfelelő helyre továbbítsam...”

Aki rendszerváltozást akar, az álljon ki nyíltan!...

Befejezésül még azt a kijelentést tette, hogy

Románia belpolitikája kicsit jobbra tolódott és keresi az olasz barátságot,

ezt csinálja a kormány s ezen esetleges utóda sem változtathat.

Nyaraljon velünk

CARMEN SYLVAN

Vegyen részt a 14 napos társas utazásunkban, gyorsvonat III. osztály, teljes ellátás, lakás, kirándulásokkal és összes taxákkal

Lei 3890

Az első július 15-én, a második csoport augusztus 15-én indul. Az utazásokat részletfizetésre is vállaljuk. Jelentkezéseket elfogad:

„AGIMEX”

Agentura Cluj, P. Unirii 3. Telefon: 12—29

„ECONOMIA”

S. A. Cluj, C. Reg. Ferd. 7. Telefon: 17—59.

„UNIVERSUL”

Cluj, Strada Barău 16-a

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

HAZASSÁG nincs kizárva jelégének levele nyilván elveszett, kéri „Csalódott” jelégét, közölje pontos címét lap útján (V T 926)

SZEP hullámos haját jó villanyvillával lehet elérni, melyet az Edison fodorászat 150 lejűtől készít Calea Motilor 51. (P 3946)

MEGMENTEM elszakadt, kiégett, molyragott szövet, vászon, mindenféle selyemanyagokat, butorhuzatokat speciális müstopolást jutányosan vállalom Str. Iorga 3 I emelet 17. (7546)

INTELLIGENS kiránduló partnert keresek. Leveleket „Intelligens román” jelégére. (7939)

SZOVÁTÁN, júliusban, nagyon szépfekvésű villában teljes ellátás napi négyszori kitűnő és bőséges étkezéssel személyenként 140 lej. Cim: **PENSIO GRISS SOVATA**. (— v 7963)

41 éves özvegy, önálló fodrász nőtűlés céljából keres intelligens, molett 28-35 éves nőt, ki vállalná három árva nevelését. Ingó vagyonnal rendelkezők előnyben. „Szép házam van” jelégére a kiadóba. (P 4030)

ADÁS-VÉTEL

NEGYVENEZER lej készpénzzel és huszharmincezer lej adóssággal, vennék házat város bármely részén. Értesítéseket „Negyvenezer” jelégére kiadóba. (7890)

KÉT PARCELLA eladó Dorobantilor mellett, belvároshoz közel. Továbbá eladó főúton 3 modern parkettes szoba, konyha, fürdőszoba, veranda, a suterinben nagy szoba, pincéből álló ház Padlás 3 m. magas, kevés költséggel manzarddá is átalakítható. Értekezhetni Str. Regina Maria 27. szám, emeleten hátul. (7891)

GYEREKKOCSI, alig használt, typ 936, eladó. Str. Pop Iulian 22. (— 7892)

3 SZOBA, egy holdas gyümölcsös eladó. Értekezni: Str. Chintăului 38. (7893)

100 MÉTER facsatorna eladó, 20 lej méterenként. Str. Grivita 11. Bulgária telep. (7894)

IRÓGÉP portable jó állapotban eladó. P Unirii 22. Strauch. (7898)

ROYAL irógép, majdnem új, elutazás miatt eladó. Str. Reg. Inf. 12., ajtó 1. (7899)

MÉLY gyermekocsi eladó. Str. Radulescu 20. (7900)

GYEREMEK rézágy és íróasztal eladó. Piața Mihai Viteazul 15., emelet balra. (7902)

SZÉPFÉKVÉSÜ parcella eladó. Strada Rahovei 9-a. (7904)

PIATA M. Viteazulon fűszerüzlet családok miatt azonnal átadó. „100—150.000” jelégére kiadóba. (7905)

VESZÉK forgalomban levő használt román bélyeg. Regele Ferdinand 69., ajtó 1. (7910)

HINTASZÉK és egyéb diszbutor eladó. Cal. Regele Ferdinand 69., ajtó 1. (7912)

ELADÓ ebédloasztal, zongoraszék, férfi ruhák, szelontakaró, cipők, könyvek. Str. Grigorescu 12. (7913)

BUTORRAKTÁR STR. GEN. POETAS 15. mindenféle butorok olcsón eladók, beraktározást olcsón vállalom, használt butort veszünk. (7914)

ELADÓ családi ház, esetleg fele telekkel is. Str. Ilie Macelar 27. (7915)

NAGY antik perzsaszőnyeg eladó. Cim a kiadóban. (7917)

EGY jókarban levő komplett hálót keresek megvételre. Piața Stefan Cel. Mare 7. Fructerie. (7918)

ELADÓ ócska Dániel kályha 600 lejért azonnal elvihető és még egy pedálos cimbalom 1600 lej. Str. Pata 100. (7920)

HÁZ eladó, 1 szoba, konyha. Str. Cosului 4. Dambul Rotund. (Kerekdomb) (7921)

HÁLÓSZOBA (masszív tölgyfa) stb. elköltözés miatt olcsón eladó. Cal. Regele Ferdinand 34. I. emelet 9. (7931)

EGY telek azonnal eladó olcsón. Str. Jazului 7-a. Ugyanott egy erős igásló bérbe adó. (7936)

KERESEK fűszerüzlet berendezést, Bucur, P. Mihai Viteazul 35. (7938)

FAVÁGÓ-gép olcsón eladó. Str. Paris 60. (7943)

KAUKÁZUSI kazak szőnyeg, nagyobb asztal, íróasztalnak is használható, ingaóra, bórdiván, s több butor eladó. Str. A. Muresanu 18. (P 4010)

ELADÓ belvárosban kitűnő helyen 4 szoba konyhás családi ház. Érdeklődni Muresan, Cal. Victoriei 18. (P 4021)

JÓKARBAN levő karikahajós Singer gépet veszek. Cim a kiadóban. (— P 4023)

JÓKARBAN levő gyerekkocsi jutányos ár eladó. Cim: Str. Vlahuta No. 6. (Unitarius püspöki palota.) (— 7944)

ELADÓ 750 ezer lejért Cal Reg Ferdinand uton kitűnő karban és masszív építményű emeletes ház, modern lakással. Értekezni 1—4-ig Eliás Str. Baritiu 20, ajtó 2 (7948)

TRAFIK belvárosban, havi 6 ezer lej jövedelemmel 100 ezer lej tőke befektetéssel vezetés hiánya miatt átadó. Értekezni Eliásnál 1—4-ig, Str. Gh. Baritiu 20, ajtó 2. (7947)

ELADÓ belvárosban 3107 négyzetméter kertesszobák, rajta masszív építményű 3 szobás, 4 szobás és 2 szobás komfortos lakással. Ára: 1 millió 800 ezer lej. Értekezni 1—4-ig Eliásnál, Str. Baritiu 20, ajtó 2. (7946)

FÉRFISZABÓ és más női Singer varrógépek olcsón eladók. Calea Traian 51. (7949)

ELADÓ szekrények, szalonasztal, ágypárnák, női ruhák. Cal. Decebal 41. 6—8-ig (7951)

SÜRGŐSEN eladó perzsaszőnyeg, butor 11—6-ig. Str. Bratianu 16. (— 7952)

IPARVÁLLALAT egyharmad része eladó, közreműködéssel, havi minimális jövedelem 6000 lej. Érdeklődők adják le címeiket „150 ezer” jelégére. (7953)

ELADÓ ház a főpostához közel. Áll 8 lakrészből, vagy elcserélném kisebb belvárosi házzal Ert. Lajtári Imre felső rész készítőnél Str. Cotului 2. Moskovits edényes melletti ucca (7955)

BÉRHAZAT vennék egymilliókettőszázezerig. Ugyanőköt nem díjazok. Ajánlatokat a kiadóban „1.200.000” jelige alatt (7956)

JÉGSZEKRÉNY, használt eladó Str. Dogarilor 7. (7958)

MAJDNEM új konyhakredenc eladó. Érdeklődni Str. Neculcea 8. ház mesternél este 6-tól. (7960)

ELADÓ toll lábpárna, kékselyem huzattal dunyha, takaró, éjjeliszekrények, csipkefüggöny, drapéria, függönytartók, kötött ágylakaró, diszpárnák. Str. Bob 13. I em 6. Délután 2—5 órákor. (P 4025)

EGY perzsaszőnyeg eladó. Str. Rugului 3. (P 4031)

HÁZSANGÁRD tetején 1050 négyzetméter telek kis házzal, bankadóssággal, előnyös feltételekkel 80 ezer, Gelu uccában emeletes villa nagy gyümölcsös, két épület, három lakosztály 750 ezer. Házak, házhelyek minden irányban, minden árrban. **Luxus** autó kifogástalan jó márkájú 33 ezer lejért. „Promt” iroda, Str. Regina Maria 32. (P 4035)

GAZDÁLKODÁSRA alkalmas nagy telek és kert olcsón eladó. Megbízott: dr. Baróthy ügyvéd, Baba Novac 13. (P 4038)

KAZANSALAK minden mennyiségben ingyen kapható. Cim az „Erzsébet” fürdő pénztáránál, Str. Calugaritelor 1 sz. (— T 930)

FELFEDELÜ gumirádlis kocsit keresek megvételre, jó karban. Árajánlatot: Csizér Béla, Dej. (v T 934)

ELADÓ szekrény, ágylak és konyhakredenc Str. Filipescu 11. (T 933)

ALLÁST KERES

EGYSZEMÉLYES háztartás vezetésére ajánlkozok nyugdíjas özvegyasszony félnapra is „Azonnal” jelégére kiadóba. (7897)

NÉGY középiskolát végzett urilány pénztárnoki, orvosi rendelőbe, vagy patikába állást keres. Str. Ilie Macelar 4. (7930)

26 ÉVES fiatalember jó bizonyítványokkal, bármilyen állást keres. Cimeket „Törköv” jelégére a kiadóba kérek. (7911)

ALLÁST KAPHAT

VARRÓLEÁNY felvétetik. Cal. Regele Ferdinand 93., földszint ajtó 4. (7906)

KIFUTÓLEÁNY felvétetik. Bonbonerie, Str. Regina Maria 34. (7909)

FŐZNI tudó mindenest keresetetik. Str. Marasesti 15. (P 4019)

HÁZMESTERI állás gyermektelen családnak, lakás ellenében. Str. Ecaterina Varga 10, Piața Fânului. (7926)

KEZIMUNKÁHOZ értő uri kislányokat felveszek. Szalon Tusi, Renner-palota. (7927)

KISASSZONY cukrászdába felvétetik Str. Regina Maria 32. (7961)

MEGBÍZHATÓ, tisztességes bejárónőt, aki főzéshez is ért, felveszek Str. Abatele Zavoral 2-a. Restaurant. (7962)

KIFUTÓFIU azonnal felvétetik. Cim „Unicum”, Cal. Marechal Foch 5-a. P 4027

INTELLIGENS fiatalember román nyelv tudással alkalmazást kaphat. Cim a kiadóban. (P 4028)

TISZTESSÉGES kifutó azonnal felvétetik. Schachter bodega. Str. Memorandului 22. (P 4033)

ÖNÁLLÓ varrónőket, tanuló lányokat felvesz Szigeti-szalón. Saguna 20, II. em. (P 4036)

IRODA gyakornokot, kezdőt, felveszünk. Ajánlatot „Ambiciózus” jelégére a kiadóba. (— P 4015)

ÜGYES kifutófiut azonnal felveszek. C. Motilor 65. bodega. (P 4039)

MASAMODLÁNYT és kézilányt keres „Fortuna”, Cal. Reg. Ferd. 22. (7933)

TANULÓ vagy kifutóleányt keres Fortuna kalapszalón Cal. Reg. Ferd. 22. (7934)

MINDENEST főzéshez értőt jó bizonyítvánnyal keresek azonnalra vagy 15-re. Jelentkezni Calea Regele Ferdinand 70. Pálffy (7937)

ÉKSZERÉSZ tanuló felvétetik. Léber ékszerész-műhely. Str. O. Josif 1. (P 4012)

NÉMET, román levelezőt félnapra felveszünk Ajánlatot „Perfekt” jelégére kiadóba. (— P 4016)

MASAMODOT, önállóan dolgozót keresek azonnalra Sigmundné, Cluj, Str. Matei 5. (— 7945)

POGÁCSÁSSÉGEDET keresek. Cimeket „Szakember” jelégére (7950)

FIATAL fűszerkereskedősegedet azonnalra felveszek. Cal. Motilor 110. (7954)

KÜLÖNFÉLEK

A CIAC 6-os számú tenispályára 3—4 játékos keresek. (T 925)

JÓMÁRKÁJU zongora bérbeadó. Libatoll eladó. Butorozott szoba kiadó. Str. V. Alexandri 8. (P 4024)

ERZSÉBET gőz- és kádfürdő nyitva mindennap reggel 5 órától. (— T 929)

PERFEKT retusőr vállalt negatív és pozitív munkát. Memorandului 16, ajtó 3. (T 928)

25-30 ezer lejjel társat keresek üzlet nagyobbításhoz, vagy eladnám. Cim a kiadóban. (7967)

URINŐ lakótársnőt keresek buziási fürdőre július végére. P. Abator 3. Goldsteinné. (7925)

VILLANYONDOLÁLTASSON Baier Gusztinál. Str. Reg. Maria 36. „Aida” fodorászat. Elsőrangú munkát kap. (— P 4011)

FIZETŐ vendégnek menne nyaralni urinő vidéki ur családdal. Ajánlatokat kér a Novába, Str. Memorandului 16. „Nyaralás” jelégére. (P 4017)

KIADÓ LAKÁS

IRODÁNAK, vagy műhelynek alkalmas helyiség július 15-ére kiadó. Str. Regina Maria 14. (7895)

EGYSZOBÁS, konyhás lakások július 15-ére kiadók. Str. Regina Maria 14. (7896)

NYARALÁSRA kiválóan alkalmas nagy szoba verandával gyümölcsöskert közepén kiadó Cim a kiadóban. (— 7901)

STR. Paris 49 alatt kiadó szoba konyha, istálló. (7903)

2 SZOBA, hall, komfortos lakás kiadó. Str. Elisabeta 34., I. emelet. (— 7907)

EGY garzon lakás kiadó augusztus elsejére. Megtekinthető délután 2—3-ig. Cal. Decebal 11. (7908)

KIADÓ 3 szoba, konyha, fürdőszoba előszoba. Cal. Marechal Foch 89. (— 7916)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Str. Baron L. Pop 7. szám. (7919)

ÜZLETHELYISÉG nagy konyhával azonnal kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 70. (7922)

KIADÓ 2 üzlethelyiség kisebb üzletnek vagy iparosnak olcsón Str. Ferici 14. (7923)

VIDÉKI forgalmas pékség kiadó. Értekezni Gross, Calea Traian 24. (7924)

RAKTÁRNAK alkalmas száraz helyiség kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 70. (7928)

3 szobás komfortos lakás azonnal kiadó Cal. Reg. Ferdinand 70. (7929)

KIADÓ 1 szoba konyha speiz kertesszobában és asztalos szerszámok eladók. Str. Uzine Electric 13 Sporttelep mellett. (P 3980)

GYIKOS-TÓNÁL árnyas erdőben kiadó szobák. Érdeklődni Str. Avram Jancu 54. (— 7932)

KIADÓ augusztus elsejére szoba konyha verandával. Cal. Decebal 40. (7935)

KIADÓ kertesszobában különálló épületben egy szoba fürdőszoba és terraszszal kertesszobában, butor vagy anélkül Str. Elisabeta 30. (7940)

KIADÓ két egymásbanyiló szoba butorral vagy anélkül, kertesszobában Str. Elisabeta 30. (7941)

KÉT parkettes szoba, előszoba, fürdőszobás garconlakás irodának, vagy rendelőnek kiadó Ugyanott elegánsan butorozott különbejáratu szoba vízkagylóval Szeles, Tunarilor 2 Telefon: 11-31. (T 927)

KIADÓ azonnal vagy augusztus 1-re nagyon szép kertesszobás konyhás napos új parkettes lakás havi 1500-ért. Str. Martirii Băiaiu 17, a sportteleppel szemben, a Grigorescu oldalon. Értekezni: András István, Piața Unirii 10. (7942)

KIADÓ kapualatti diszkrét bejáratu uccai szoba butorozva vagy anélkül. Str. Mico 24. (P 4013)

SZOBA butorozva, esetleg üresen főzőkemenccel kiadó. Str. Margineasa 19. (P 4014)

KIADÓ két szoba, konyha, speiz, fürdőszoba, előszoba mellékhelyiségekkel. Str. Dorobantilor 60. Ért. Dr. Silay ügyvédnél, P. Unirii 22. (— P 4018)

KIADÓ Regala 2-a alatt magánház, 4 szobai konyha, mellékhelyiséggel. Érdeklődni: Cal. Victoriei 18. Muresanu. (— P 4020)

KIADÓ 1 szoba konyha speiz kertesszobában és asztalos szerszámok eladó. Str. Uzine Electric 13, sporttelep mellett. (P 3980)

EGY szoba fürdőszobás kapualatti garconlakás kiadó. Str. Memorandului 9. (P 4022)

SZOBA konyha mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Cal. Victoriei 141. (— 7511)

KÜLÖNBEJÁRATU komfortos butorozott szoba sétatéri villában kiadó. Str. O. Goga 7, ajtó 7. (7959)

SZEP nagy üres szoba azonnal kiadó. Str. Regimentul 83 Infanterie 5 sz. (7957)

GYÖNYÖRÜ kertben tágas, napos parkettes szoba előszoba és veranda használatra azonnalra v. 15-re kiadó. Str. Calvin 7 sz. (7964)

KIADÓ szoba konyha szuterin, száraz (450) augusztus 1-re. Str. Uzine Electric 7. (P 4032)

EGY butorozott szoba és egy uccára nyíló üres szoba kiadó. Str. Greceanu 8. (P 4034)

KIADÓ uccai szoba, előszoba, toalett fürkével és butorozott szoba. Str. Regala 3-a, ház mesternél. (P 4037)

BELVÁROSBAN kertesszobában különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával használatra kiadó. „Technolux”, Piața Mihai Viteazul 40. (7966)

BELVÁROSI KERTES URI HÁZBAN kiadó 1 SZEP NAGY SZOBA egyedülálló urinőnek vagy uriembernek. Bővebbet: Anghel Drogheria, Leitersdorfer. Telefon: 11—86. (T 931)

LAKÁST KERES

BELVÁROSBAN különbejáratu butorozott szobát fürdőszobával azonnalra keresek. „Belváros” jelégére a kiadóba. (T 932)

— Agyonlőtte magát, mert sok esetben zsidónak nézték. Bucurestiben a V. Cristescu-ucca 20. számú házában agyonlőtte magát Anton Mór 45 éves mérnök, aki bucsulevelében azzal indokolja tettét, hogy sok csalódás érte amiatt, mert zsidónak nézték, bár angol származású keresztény ösöktől eredt. Ez volt az akadály annak is, hogy a tervezett gyárat nem tudta felállítani.

— Rendezték a részvénytársaságok nyugtáinak bélyegzési ügyét. A pénzügyminisztérium ez év márciusában oly rendeletet adott ki, amely a bélyegzőnyelv negyedik fejezetének 20-ik szakaszát úgy értelmezi, hogy a részvénytársaságok kötelesek minden behajtott öszvegről a kottorok-könyvből kiállított bélyeges nyugtát adni. Az érdekelt azonnal mozgalmat indítottak a törvény magyarázat hibás értelmezése miatt. Ez a megmozdulásuk sikerrel is járt. A minisztérium ugyanis, visszavonva korábbi rendelkezését, kimondotta, hogy a részvénytársaságok csak akkor kötelesek a kottorok-könyvből bélyeges nyugtát adni, ha nyugtát bocsájtanak ki, tehát nem minden általuk inkasszált öszvegről.

MOZI

DAVILA MOZGÓ: Cirkusz. A legszebb szovjet-filmek egyike. Helyárak: 15, 20 és 24 lej minden bélyeggel együtt. **EDISON MOZGÓ:** 3 remek film. I. Pat és Patachon zenészek. — II. Buddha szobor titka. Charlie Chan legújabb kalandja. — III. Híradó. Helyárak: 10 és 15 lej. Szombat, vasárnap: 3, 6, 9.

CAPITOL MOZGÓ: Érettségi előtt. Fősz.: Sabine Peters, Hertha Thiele és Heinrich George A film előtt: Világhíradó. **MUNKÁS MOZGÓ:** Három, hat és kilenc órákor: I. Blood kapitány. Monumentális filmsláger. Fősz.: Errol Flynn és Ovilla deHavilland. — II. Babunor. A legizgalmasabb dzsungel-film. Mind két film utólag.

OPERA MOZGÓ: Kémekek egymás között. Főszerepben: Madeleine Carroll, Robert Donat. Hétfőtől: Montecarlói vigó-vagy Dolores del Rio-val.

ROYAL MOZGÓ: I. Miss Bennett szeszélyei. Fősz.: Gene Raymond, Ana Sothorn. Kezdet: 3.20, 6.20, 9.20. — II. Strogoff Mihály. Verne Gyula regénye. Fősz.: Adolf Wohlbrück. Kezdet: 4.30, 7.30, 10.30. Kétnyelvű felirat.

SELECT MOZGÓ: Törvényen kívül. Fősz.: Claudette Colbert és Fred Mac Murray. Film előtt: világhíradó.

URÁNIA MOZGÓ: A halál bosszuja. Fősz.: Boris Karloff. Műsor előtt: Miki Maus.



Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER NYOMDA**
kőrforgó-gépén, Kolozsvár—Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal.
Regele Ferdinand 66., balra.

Önműködő távbeszélő száma: 20—61.

NAPTAR: 1937. Julius 4. Vasárnap.
Kat.: Ulrich. Prot.: Ulrich. Ort.:
Sf. Pár. Andrei. Izr.: 25 Tamuz 5697

Jóestét!

„ITT VAN A KUTYA — ELTEMET-
VE...”

— Na, Jeromos, hallottam, hogy a feleséged késő este ugyancsak veszekedett — üdvözlő barátját Józsiás.

— Ó, igen, a kutyánk ugatott és azt szidta olyan nagyon.

— Nos, hát a kutyának kiáltotta, hogy ha még egyszer ilyen állapotba kerül haza, elveszi tőle a kapukulcsot...

DRAMATURGIAI ÉRTEKEZLET

— A helyzet a következő: Megvásároltam Hamlet jogait, vettem hozzá egy nagyszerű címet: „Örök szerelem” és leszerződöttem Shirley Templét... Most magának kell összehozni ebből a három dologból valami jó filmet.

Ó, EZ A MAI KOR

Kohn így tépelődik magában: Borzalmas, hogy a világban miként fejlődik vissza a becsületesség érzése: Ma találtam egy pénztárcát és egy pillanatra sem igen gondoltam arra, hogy visszaadjam...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Julius hó 3-án szombaton estétől július 9-éig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Piata Unirii; Dr. Halász, Piata Cuza Vodă; Flohr József, Cal. Regele Ferdinand és Diana gyógyszerár, Jorga ucca.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: emelkedő légnyomás, derülő irányzat, délen változatlan hőmérséklet, esetleg esők.

— Nagyobb lesz a termés, de a minőség gyengébb. Beérkezett jelentések szerint az idei búzatermés nagyobb lesz, de minőségileg gyengébb, mint tavaly.

— Felrobbant a wiesbadeni kőolajgyár. Berlinből jelentik: Hatalmas robbanás történt tegnap a wiesbadeni kőolajgyárban. A gyár egy része beomlott és 25 munkást maga alá temetett. Közülük 17 állapota súlyos.

— Hőségben erősíti, hűsíti testét a valódi Diana sósörszesz.

— STRAPA férfi fekete zokni párja 9 lej, 6 pár vörös 50 lej. Különböző gyártmányú női flohr és selyem harisnyák, cernák, pamutok, csipkék, szalagok (maradékok félárban), mindenféle rövidárak legolcsóbban „Somes”, Uránia palotában.

— Gróf Bethlen István nagypapa lett. Római jelentés szerint gróf Bethlen István, volt magyar miniszterelnök Gábor nevű fiát, aki a magyar követség attaséja, családi öröm érte. Feleségének leánygyermeké született és így Bethlen István nagypapa lett.

— Testvérek tragédiája. Dr. Menyhárt Gyula, a kolozsvári ügyvédi kamara egykori titkára, aki az utóbbi években Budapesten töltötte be, ezt a tisztséget, hirtelen meghalt. Mikor Szekszárdon élő nővére, Kéry Sándorné értesült a halálhírről, összeesett és szívszélhűdés pillanatok alatt megölte.

Szenzációs esemény Kolozsváron

Talpon van az egész város, az uccákon, kávéházakban és különösen az Egyetem folyóin egyébről sem beszélnek, mint a nap nagy eseményéről: dr. Nyágulyné, a kolozsvári jogi fakultás tisztségviselője váratlanul meggazdagodott. Teljes egymillió lej hullott alá számára váratlanul az égből. Dr. Nyágulynét sokan ismerik, sokan ismerik kedves mosolyát ennek a kiváló tisztviselőnek, aki a fakultás professzorainak és hallgatóinak legnagyobb segítsége.

134.000 — és a titkár titka
A jogi fakultás irodáinak csöndjét kopogás szakítja meg, egy fiatalember kopog a titkárság ajtaján.

— Dr. Nyáguly Rozália asszonnyal szeretnék beszélni.

A keresett egy pillanatra felemeli tekintetét munkájáról:

— Én vagyok.

— Ön a titkárnő... — majd kis szünet után:

— Nem kérem, a titkár ez az ur (és egy rokonszenves fiatalemberre mutat) én a titkár ur titkárnője vagyok. De mit kíván?

— A 134.000 számmal Asszonyom, Ön egy millió lejt nyert.

— Lehetetlen, hiszen én a 22.263-as számmal játszom.

— Fogadjon asszonyom őszinte szerencsekívánataimat, mert mégis Ön a boldog nyerő. Az Ön 22.263-as számu sorsjegyenek mellékszáma 134.000.

Dr. Nyágulyné meglepetése leírhatatlan. A hír villámként terjed el a fakultáson és a következő pillanatban a tantermekben, folyosókon és irodákban mindenki tudja már, hogy dr. Nyágulyné asszony a kolozsvári Gheorghe Stănoiu sorsjegyiroda vásárlója milliomos lett.

2 hatalmas remekfilm nagy sikerrel fut a ROYAL Slágermozgóban. Ma, szombat, holnap, vasárnap és hétfőn utoljára. I. MISS BENNETT SZESZÉLYEI. Zenés vígjáték. Premier. Fősz. Gene Raymond és Ann Sothorn. Edes, zsonglőr, bűbájos-melodrák. Előadások kezdete: 3.20, 6.20, 9.20. II. STROGOFF MIHÁLY. Verne Gy. híres regénye. Fősz. Adolf Wohlbrück. A filmtéchnika csodája. 10.000 statisztá. Minden idők legnagyobb alkotása. Francia filmprodukció. Előadások kezdete: 4.30, 7.30, 10.30. Kétnyelvű felirat. Olcsónyári helyárak: 15 és 19 plusz 5 Leg-ujabb Fox jurnál. Keddtől két hatalmas attrakció. Shirley Temple legbájosabb szerepében: SORSÜLDÖZÖTT LÉLEK II. Ken Maynard a cowboy-király lélegzetelbítő filmje: A TEXASI HARCOS.

Szeptember 15-ig haladékokat adtak a kiskereskedőknek és kisiparosoknak az üzleti könyvek feltekintésére

(MAROSVÁSÁRHELY-TG.-MURES.)
Mint szerte az ország minden zugában, úgy Marosvásárhelyen is teljes a kaosz atekintetben, hogy vajjon a kismestereknek, illetve azoknak, akik a rendelőtől kapott anyagból készítik el a munkákat, kell-e hiteles könyveket felfektetni, vagy sem? A helyi Magyar Iparos Egyesület az első pillanatban felismerve a vonatkozó törvényt és a bélyegtörvény közötti ellentmondást, hivatalos uton megkereste a kereskedelmi és iparkamarát, hogy sürgősen lépjen közbe és tisztázza ezt a feneketlen káoszt, ami az iparosok ezreit sújtja máris érzékenyen. Bustya Béla, aki az iparos egyesületnek, mint elnök, eddig is felbecsülhetetlen szolgálatokat tett, nem nyugodott addig, amíg tiszta helyzetet nem teremtenek a felettes hatóságok ebben a tengeri kigyóvá fejlődött kérdésben, míg végre a napokban 1416.

A blackpooli elárúsítóleány különös csodája

Londonban néhány nappal ezelőtt a maga nemében páratlan érdekességi tudományos könyv jelent meg. A könyv nemcsak spiritiszták és okkultisták körében, de általában mindenféle ropant feltűnést keltett. Már csak azért is, mert két szerzője: dr. F. H. Wood és A. J. Howard az angol tudományos világban igen nagy tekintélynek örvendő. A könyv egy „Rosemary” nevű médiummal foglalkozik, akit a két, minden tekintetben szavahihető tudós öt esztendőn keresztül tanulmányozott.

Időközben a hír áterjedt a városra is. Az újságok rendkívüli kiadásban közlik Kolozsvár nagy eseményét és a lapokat valószínűleg kitépik a rikkancsok kezéből.

Vannak nyerő és nem nyerő számok?

A 134.000-es számu kolozsvári sorsjegy esete újabb bizonyítéka annak, hogy nincsenek nyerőszámok. Sokan tartózkodnak a kis számjegyekről, nem szeretik az ismételt számjegyet, vagy a sok nullát. Ime dr. Nyágulyné asszony sorsjegyenek három nullája van, egyik a másik után, katonás sorrendben és mégis kerek egymillió lejt nyert vele. A véletlen nem válogatja a számokat, a szerencse pedig vak.

Boldog tervezgetés

Az a kérdés, mely a nagyközönség ajkára tolul, bármennyire is tapintatlan, mélyen emberi: mit csinál majd dr. Nyágulyné asszony a nyert millióval? Az újságírói hivatás indiszkrétciója felfedte ezt a nagy titkot.

— Továbbra is a jogi fakultás szolgálatába maradok — jelentette ki dr. Nyágulyné — mert a foglalkozásom a megélhetésem. A nyert millióval házat építek Kolozsváron s ez biztosítani fogja úgy az én, mint a Fogarason lakó szüleim jövő napjainak nyugalalmát. Az építkezést rövidesen meg is kezdem.

Befejezésésképpen még érdemes megemlíteni, hogy a boldog nyerőnek tizenegy szegénysorsu unokatestvére van, akik majdan örökölni fogják Nyágulyné vagyonát. Egyébként a Gheorghe Stănoiu sorsjegyiroda ismét örül és elégedett, hogy a szerencse csodálatosképpen Kolozsvárra tekintett a sorsoláshál.

— Bournet et Co. Singer varrógéptársaság világvárosi mintára nagyszabású ingyenes géphímző tanfolyamot rendez. Érdekes és minden tekintetben hasznos bemutató és gyakorló géphímző tanfolyamot rendez városunkban a közismert Bourne et Co. (Singer varrógéptársaság) egy külön e célra bérelt helyiségben. Bemutatásra kerül az eddig ismert hímzéseken kívül a perzsaszőnyeg, goblen, point-lace készítése, valamint 2—3-féle ujjabb, modern hímzés minta Singer varrógépen, melyek a legutóbbi megtartott bukaresti kiállításon általános köztetszést nyertek. A Singer varrógéptanfolyam július 15-ére van tervezve, melyen teljesen díjtalanul bárki részt vehet, addig is készséggel nyújt bővebb felvilágosítást a cég Str. Memorandului 20. szám alatti fióküzlete, valamint a cég eladási szervezete, amely mindenkit a lakásán felkeres és készséggel áll a n. é. közönség rendelkezésére minden tekintetben.

A LÉLEKVÁNDORLÁS CSODÁJA

Rosemary Blackpool egyik nagy áruházában, mint elárúsító keresi meg a mindennapi kenyerét. Az ő esete klasszikus példája a sokat vitatott lélek-vándorlás kérdésének. Rosemary tudniillik azt állítja, magáról, hogy 3300 évvel ezelőtt első komornája volt egy Nona nevű egyiptomi királyi hercegnőnek. Ez az állítás nem jelentene semmit, ha egyéb jelenségek nem támasztanák bizonyító erővel alá Miss Rosemary szavait. Ebben az esetben azonban az a tény, hogy a fiatal hölgy, transz állapotában a szó kimondott értelmében teljes átváltozáson megy át. Tudniillik, mint Miss Rosemary, csak átlag-műveltséggel rendelkezik, viszont ha transzba esik, akkor mint a 3300 évvel ezelőtt élt udvari alkalmazott, meglepő intelligenciát árul el. A többiek között folyékonyan beszél az ó-egyiptomi nyelvet. Tulajdonképpen így is került kapcsolatba az előbb említett két tudóssal. Valaki, aki egyszer jelen volt, amikor Rosemary transzba esett, közölte dr. F. H. Good-dal, a kitűnő egyiptológussal a dolgot. A tudós eleinte kételkedett, de hosszas rábeszélésre aztán mégis elhatározta, hogy megvizsgálja Miss Rosemary esetét. Észleleteit közölte A. J. Howard nevű kartársával. A két egyiptológus azután elbámulva tapasztalta, hogy a fiatal leány transzban valóban tökéletesen bírja az ó-egyiptomi előkelő körök nyelvét. Vizsgálódásaik során megállapították azt is, hogy Rosemary olyan ősrégi egyiptomi szavakat is használ, amelyeket az egyiptológia még nem tudott megfejtetni. Rosemary segítségével aztán rájöttek ezen ismeretlen szavak értelmére is.

ÖTÉVI SZIGORU ELLENŐRZÉS UTÁN

A két tudós személye angol tudományos körökben annyira közbecsült, hogy semmiféle misztifikációról vagy félreértésről szó sem lehet. Egyébként is kerek öt esztendőn át tanulmányozták Rosemaryt és minden egyes esetben a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolták fölötté. A fiatal lány annyira elevenen és olyan valószínűen adta elő 3300 évvel ezelőtti életének minden egyes fázisát, hogy a leghiteltlenebbeket is megtudta győzni állításának valóságáról. Ismertette Nona hercegnő személyét, leírta férjét és gyermekeit. Elmondotta a királyi udvar belső életét és számos udvari pletykát is közölt a tudósokkal. A két tudós tapasztalatait végül is könyvbe foglalta össze s a nyilvánosság elé tárta Miss Rosemary különös kettős életét. Ez a könyv az angol könyvpiac legnagyobb szenzációja.

— Felhívás a nagyszebeni Teréziánium Árvaház volt összes növendékeihez. László Endre Cluj, Str. Samoil Micu 1. címre kéri a Teréziánium volt növendékeit, hogy foglalkozásuk megjelölésével pontos címüket lehetőleg mielőbb közöljék.

Leikes ünneplések között törített öfelsege hazatérése

(BUCURESTI.) Az uralkodó hazatérése leikes ünneplések között történt. Az egész főváros virág és zászlódiszbe öltözve várta haza Öfelsegét, akit az állomáson Tatarescu miniszterelnök és Dobrescu főpolgármester köszöntöttek. Az állomáson megjelentek az összes kormánytényezők, előkelőségek, azután pedig óriási tömeg ünnepelte az uralkodót és az ünneplés a királyi menet egész elvonulása alatt tartott.

Ujabb részletek a városunkban teleplezett „kettős” szeszifőzderől

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A Romania Noua újabb részleteket közöl a Regele Carol II. 118. szám alatt levő ügyészégi rendőrtiszt által teleplezett titkos szeszifőzderől. Itt 700 kiló fekete szeszt foglaltak le és ebből kifolyólag Farcas Jacob, Salamon Gyula és Salamon Adalbert tulajdonosok ellen eljárás indult. A vizsgálat alkalmával az érdekeltek el akarták tüntetni az általuk gyártott szeszt, de ez csak részben sikerült. A tulajdonosok a kihallgatások során azonban tagadják a terükhre rótt vádakat.

Elmaradt a francia vendég- ipari munkaadók sztrájkja

(PÁRIS.) A késő éjszakai órákban megtörtént a megegyezés a szállodáiparban. A megegyezés következtében elhárult a vendégipari munkaadók sztrájkjának veszedelme, amely hetek óta kísértett Franciaországban. A tulajdonosok ugyanis végül is megállapodásra jutottak a munkaidő kérdésében az alkalmazottaikkal és így lettek arról a tervükről, hogy a mai napon a szállodákat, vendéglőket és éttermeket bezárják.

Tovább folynak a letar- toztatások Oroszországban

(MOSZKVA.) Szovjetországban tovább folynak a nemkívánatos egyének üldözése. A hatóságok tegnap letartóztatták Kovalskyt, a szovjet távirati ügynökség igazgatóját, akit szabotázsval vádolnak. Kémkedés gyanúja került a Neue Freie Presse moszkvai tudósítója is, akit a szovjet hatóságok kitoloncoltak Oroszország területéről.

— Letartóztattak egy volt szenátort. Rómából jelentik: Oestlovsky volt szenátort, aki rálőtt Tanta képviselőre és könnyebben megsebesítette, letartóztatták.

— Amelia Earhardt az óceánon le szállásra kényszerült. Honululuból jelentik: Az óceáni utra indult Amelia Earhardt üzenetet adott le, hogy utban Ausztrália felé, benzinhány miatt egy korall-sziget közelében a tengerre le szállásra kényszerült és most egy gumicsónakban várja megmentését. A pilótán megmentésére azonnal több hajó indult utba.

— Vajdát választanak és koronáznak Lengyelországban a cigányok. Varsóból jelentik: A francia, román, magyar és lengyel kiküldöttek cigánykongresszusa holnap ül össze 3000 résztvevővel, hogy megválassza az új vajdát, akit megválasztás után azonnal meg is koronáznak. Hasonló cigányvajda-koronázás a 10-ik század óta nem volt.

— Sofőr-razziát tartott a rendőrség. Tegnap este folyamán a rendőrség forgalmi ügyosztályának közegei, ugynevezett sofőr-razziát tartottak. Ugyanis azoktól a sofőröktől, akik nem jelentkeztek a felülvizsgálaton, annak ellenére, hogy a saját útján többször fel szólította őket erre, a rendőrség elvette a hajtási engedélyeket. Így akarják rászorítani az érdekelteket a törvényben előírt vizsgára, illetve a felülvizsgálaton való megjelenésre. Összesen 28 gépkocsivezetőt rendeltek így fel a ma délután 5 és 7 órák között tartandó ellenőrző vizsgálatra.

Tizenhét lei pénztárhány miatt Véresre verte pénztárosnőjét a brutális fővárosi kereskedő

(BUCURESTI.) A kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők körében nagy izgalommal tárgyalják Kestenbaum fővárosi kereskedő durva eljárását. A kereskedő, akinek a Smardan-ucca 29. szám alatt van üzlete,

tegnap este, amikor pénztárosnőjével elszámolta a napi bevételt, 17 lej hiányt állapított meg. Felelősségre vonta Lili Marcoff pénztárosnőt,

aki kijelentette, hogy a hiány valószínűleg abból származik, hogy valamelyik vásárlónak tévesen adott vissza a felváltott pénzből.

A kereskedő nem elégedett meg ezzel a válasszal, sem a pénztárosnő kötelezettségvállalásával, hogy megtéríti a jelentéktelen hiányt, hanem durván szidalmazni kezdte, majd véresre verte a fiatal pénztárosnőt. Lili Marcoff súlyos sérüléseit a mentők követték be, majd orvosi láttelelet véve fel, feljelentést tett durva főnöke ellen.

A bukaresti kereskedelmi magánalkalmazottak szolidárisnak jelentették be magukat a bántalmazott pénztárosnővel és a Munkakamara közbelépését és védelmét kérték a magáról megfélemedezett főnök ellen.

Borzalmas bányarobbanások Angliában és Németországban rengeteg áldozattal

(LONDON.) A chesterfieldi bányában történt robbanás után a tüzet még mindig nem sikerült eloltani. A mentőcsapatok ezért most megtették az előkészületeket arra, hogy vízzel áraszták el az egész bányát. Eddig 27 halottat és 9 súlyos sebesültet hoznak fel a mélységből, azt azonban pontosan még nem lehet tudni, hogy a szerencsétlenség be-

következésének pillanatában hányan tartózkodtak a mélységben. Állítólag 70 bányász volt lent akkor a bányában. A robbanás okait és körülményeit most igyekeznek felderíteni. Ugyanakkor a németországi Rechlinghausenből jelentik, hogy a General Blumenthal szénbányában robbanás történt, amelynek 3 halottja és 20 sebesültje van.

Elfogták a rádióalkatrész-tolvajt

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Tarnoveanu Teofil V. Goldis ucca 15. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes behatolt a lakásába és elvitt onnan 4500 lej értékű rádióalkatrészt. A bevezetett nyomozás során

a tettest egy alkalmi tolvaj személyében sikerült kinyomozni. Ezt az illetőt Katona Endre Piezisei 18. szám alatti lakó fiatalember személyében le is tartóztatták és kihallgatása után átadták az ügyésznek.

Anglia hatalmasan megerősíti Földközi-tengeri és spanyol partvidéki flottáját

Visszavonták a japán és orosz ágyunaszádokat az Amur-folyó vidékéről

(LONDON.) Az angol lapok szerint, amint a tengerügyi hivatal közli, a Földközi tengerre és a spanyol partvidékre nagy flottamegerősítéseket ígértek.

Különösen az utóbbi 24 óra alatt fel-tünően sok hajóegységet küldöttek a spanyol partvidékekre. Ezek között szerepel 3 nagy csatahajó is, ezek között a 29 ezer tonnás Royal Oak és az egyenként 31—31 ezer tonnás Wars-hirte, illetve Mayala csatahajók.

Illetékes londoni helyen kijelenteték, hogy

az angol kormány semmiképpen sem hajlandó arra, hogy többségi döntéssel fogadtassa el az angol-francia ellenőrzés kiterjesztését a német és olasz flotta által elfoglalt helyeken. Anglia álláspontja az, hogy ha Német- és Olaszországokat barátságos uton nem lehet merev álláspontjuk megváltoztatására bírni, akkor nincs más mód, mint feladni a semlegesség elvét.

Békülékenység

(MOSZKVA.) Az Amur folyó vidé-

keiről visszavonták úgy az orosz, mint a japán ágyunaszádokat és ezzel a szigetek birtoklása körüli incidens legalább is egyelőre elsimulnak tekinthető.

Moszkva és Tokió most diplomáciai tárgyalásokkal keresik a békés megegyezés útját és mindkét részről készségeket jelentették be arra, hogy a határvonalat békés megegyezés alapján vonják meg.

Az irországi választások eredményei (DUBLIN.) Ma hajnalban hozták nyilvánosságra az első választási eredmé-

nyeket. Eszerint De Valera eddig 14, az ellenzéki Cosgrave 5, a független ellen-zékek 3 mandátumot szereztek. Ujabb jelentések szerint De Valerának 138, Cosgrave-ék, — ahol a pártvezér Corkban jutott mandátumhoz — 103 ezer szavazatot kaptak.

Előnyomulások és bombázások a spanyol frontokon

(SALAMANCA.) A DNB Ügynökség jelentése szerint a nemzetiek továbbra is előnyomulnak biscayai arcvonalon. Tegnap csapataik megszállták Castro és Urbale helységeket, továbbá Elan-dunot és a Vartiala hegységet. Északon pedig körülzárták Lonorostro vidékét. A kormánypártiak ugyanakkor több nyílt helységet bombáztak repülőikkel, valamint Búrgos városát is. A bombázások a polgári lakosság köréből 18 halottat és 24 sebesültet követeltek áldozatul.

— Radnay tánciskolában (Piata Carolina 2.) a nyári diákkurzus július 6-án kezdődik. Tanítási órák kedden és pénteken d. u. 5—7 óráig. Tandíj 250 lej. Beiratkozás az órákon a táncteremben.

— Közadakozásból temették el a vízbefult székely legényt. Jelentették hogy Kovács Márton fiatal szolgalegény a napokban fürdés közben a Szamosba fulladt. A szerencsétlen áldozat eltemetéséről jószíviúen és közadakozásból gondoskodtak a helybeli székely legények, akik Tóth Elek lelkes vezetésével 1456 lejt gyűjtöttek össze az emberséges szí-
vüektől és ezt az összeget a magukéból egészítették ki a szükségesre. Az adakozók adományait pedig most ezután is megköszönik. A halottat a szerdai temetésen Eger István bucsuzattal el szavakkal. A székely legények lelkes akciója teljes elismerést érdemel.

A tordai érettségi vizsgálatok

(TORDA-TURDA.) A most lezajlott érettségi vizsgálaton Ghibu professzor elnököl s itt az enyedi és gyulafehérvári felekezeti gimnáziumok, valamint a tordai fiú és leánygimnáziumok növendékei vizsgáztak. 83 kisebbségi növendékből az írásbelin 19 fiúnak és 17 leánynak, a szóbelin 19 fiúnak sikerült a vizsgája, míg a sikeresen vizsgázó lányok számát még nem hozták nyilvánosságra.

Bonyodalmak az illovi ügyvédi kamara fegyelmi itélete ellen

(BUCURESTI.) Az illovi ügyvédi kamara fegyelmi bizottságának döntése országsszerte nagy feltűnést keltett. Dobrescu és társait valósággal elhalmozzák az ország minden részéből az érdekeltek üdvözlő levelekkel és táviratokkal. Dem Dobrescu ki is jelentette, hogy ezek a rokonszenv-megnyilatkozások teljes elégtételt szolgáltatnak számára és a fegyelmi bizottság marasztaló határozatát tulajdonképpen értéktelenné teszi. Georceanu szerint a fegyelmi bizottság ítélete nem más, mint sarkos egy hibás rendszerre. A fegyelmi bizottság döntését meg kell változtatni s ez első sorban is a kormány kötelessége, mert másképp minden ügyvédet ki lehet zárni a kamarákból, aki nem hajlandó elfogadni Istrate Mitescuék elfoglalt és túlzó álláspontját. A döntést egyébként 10 napon belül meg lehet feleltetni, az öttágu felebbezési bizottsághoz, amelynek azonban egészen mások lesznek a tagjai, mint az első fórumnak. Innen pedig még további felebbezésnek van helye az Ügyvédszövetség nagy felebbezési tanácsához, amelyben négy semmitősszéki tanácsos és három ügyvéd foglal helyet. Amíg ez a végső fórum nem dönt, addig Georceanu és Vladescu természetesen folytathatják ügyvédi gyakorlatukat, amellyől az ítélet 9, illetve 12 hónapra függeszteni fel őket.

— Megszurta gazdáját a székely legény. Ma délelőtt a rendőrség bűnügyi osztályán egyik helybeli előkelő állású ur feljelentést tett Becse Béla székely legény ellen, aki egy veszekedésből kifolyólag késével könnyebben megsebesítette. A vizsgálat folyik.

— Elütötte az autót a lovat. Ma reggel 1. W. Cluj jelzésű autót elütötte Bulányi Lajosné lovát a Bratianu és Dima uccák sarkán. A gázolás következtében a ló súlyos sérüléseket szenvedett. A vizsgálat folyik.

— Ujabb sikkasztással vádolják a súlyosan elítélt nagyváradi gyalogos kapitányt. A haditörvényszék tegnap Grigorie Ilie 91-es nagyváradi gyalogos kapitány ügyével foglalkozott, akit tavaly az ezrednél történt sikkasztások és csalások miatt hétévi kényszermunkára ítélték s akinek megfélebbezett ítéletével közelebből foglalkozik a brassói haditörvényszék. Időközben az ezred könyvelésében ujabb hiányokat fedeztek fel s ezért a kapitány ellen ismét eljárás indult. A tegnapi tárgyaláson a tanúk nem jelentek meg s ezért a tárgyalás folytatását későbbi időpontra halasztották.

— Különös vád Mirto volt miniszter ellen. Konstancából jelentik: Vulcanescu vámvezérigazgató a városban tartózkodva tegnap este különös jelenségnek volt a szemtanúja. A tengerparton sétálva azt vette észre, hogy egy adott pillanatban a legnagyobb csendben kisebb hajó köt ki a parton, amelyről ládákat raknak le Eduard Mirto volt miniszter villájának közelségében és a ládákat a villába beviszik. A vámvezérigazgató csempészésre gyanakodva Anghel vámfelügyelővel azonnal házkutatást tartott a villában, amikor is állítólag az derült ki, hogy a ládákból Mirto által Franciaországból hozott különféle áruk, többek között ötven láda finom ital van, amelyek elvámolás nélkül kerültek volna oda. Vulcanescu azonnal jelentést tett a minisztériumnak, hasonlóképpen Mirto is tiltakozott villájának átkutatása ellen.

Pattanásig feszült hur...

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1. Ugy látszik, a Leipzig-ügy hullámvérése még távolról sem érte el a legmagasabb pontot. Alighanem azoknak lesz igazuk, akik szerint a spanyol polgárháboru tüze európai tűzvészé fog kiszélesedni. Legalább is minden jel erre vall. Bizonyos hatalmak a végső kétségbeesés vakmerőségével szitják a tüzet és minden áron azon vannak, hogy a lángok Európa más tájaira is átsapjanak... A Leipzig-ügy... London és Páris szerint semmiféle tárgyi bizonyíték nincs arra, hogy valóban spanyol köztársasági buvárnaszád követett volna el torpedó-merényletet a német páncélos cirkáló ellen. Ennek ellenére a Berlin—római tengely konok következetességgel fentartja a vádat s mert Anglia és Franciaország nem fogadták el a német—olasz indítványt: hogy kobozzák el a köztársasági spanyol kormány valamennyi buvárnaszádját és egyéb megtorló rendszabályokat is alkalmazzanak, visszarendelték a parti ellenőrzésre kiküldött hajókat és megtagadták a további együttes munkálkodásban való részvételüket. A taktika tulságosan átlátszó volt: Ha Anglia és Franciaország elfogadja a német—olasz feltételeket, ezzel talán végső elkeseredésbe hajtják a valenciai kormányt... Az elkeseredés pedig rendszerint meg gondolatlanúságra készíteti a leghiggadtabb embert is. Milyen jól jött volna ebben az esetben, ha London és Páris segítségével gyűrjük le a demokratikus spanyol köztársaságot!... Berlin és Róma taktikája azonban nem vált be és az ellenőrzésből való kivonulás sem hozta meg a remélt sikert. Az angol kormány ugyanis a francia kormánnyal egyetértésben úgy döntött, hogy magára vállalja a spanyol partok ellenőrzéséért a teljes felelősséget...

2.

Nem, erre nem számítottak Berlinben és Rómában. Az első meglepetés néma csendjét a német és olasz sajtó ádáz harsonaszava váltotta fel. A Popolo d'Italia — Mussolini hivatalos lapja — harsogta leginkább a szót. Egyik legutóbbi száma cikke között — beavatottak szerint állítólag maga a duce írta volna — amelyben a legsúlyosabb vádak emeli úgy az angol, mint a francia kormány ellen. A vádak legkisebbje az, hogy London és Páris Moszkvával közös egyetértésben járnak el a spanyol kérdésben. „A karmesteri pálca — mondja a cikk — a Kreml kezében van. Nagybritánia és Franciaország Moszkva nótájára táncol!...“ Hitler kancellár würzburgi beszéde már komoly fenyegetést is tartalmazott: „London meg lehet győződve — mondotta Hitler — hogy tanultunk a legutóbbi leckéből és nem felejtünk el semmit... Ezentul magunk fogjuk megvédeni magunkat, mert hála Istennek, elég erősek vagyunk.“ Ugy látszik az angol kormány most már elállt eddig alkalmazott halogató taktikájától, mert sem a fenyegető sajtóhangok, sem a mérsékeltnek egyáltalán nem mondható diktatori kijelentések nem befolyásolták további tetteiben. A német és olasz ellenőrző hajókat az angol és francia flotta egységei váltották fel. Csak annyi engedmenyt tettek, hogy svéd és holland semleges megfigyelőket voltak hajlandók az ellenőrzést végző hadihajókra felvenni. Mindez azonban nem vágott össze Berlin és Róma számításaival. S amint a következmények igazolják: minden eddigi lépésüknél elszántabb taktikai fogással próbálják a mérleg serpenyőjét a maguk javára billenteni...

3.

Idegen katonai repülők London felett!... Néhány nappal ezelőtt riasztó meglepetés zavarja meg a brit közvélemény nyugalmát. Angol léghajókat megfigyelők az éjszakai órákban több ízben idegen repülőgépeket jeleztek, amelyek eddig elképzelhetetlen magasságban keringtek London felett. A hagyományos angol hidegvér most szinte csodát mondott. Egész Anglia felzúdult a hír hallatára s a kormány jónak látta a legsürgősebben a rendes szokástól el-

térő bő nyilatkozatokban megnyugtatóni a lakosságot. Akárhogy is áll a dolog, a tényeket nem lehetett megcáfolni. A brit impérium szíve fölé idegen bombavetők suhantak! Ez azt bizonyítja, hogy adott esetben a legkomolyabb veszedelem fenyegetheti az angolok fővárosát. Semmi kétség sem lehet abban az irányban, hogy az angol kormány mindent megtett a veszedelem elhárítása tekintetében. Ám súlyosan komoly jelenség az a tény, hogy idegen katonai repülők minden ellenőrzés ellenére a főváros fölé kerülhettek. Kik voltak és honnan jöttek?... Talán nem kell tulságosan törni a fejünket rajta, hogy a kérdésre feleletet kaphassunk. Egy bizonyos: Inskip, az angol nemzetvédelmi miniszter az eset után az alsóházban egy hozzáintézett interpellációra nyomatékosan leszögezte: „Nincs ok az aggodalomra. Anglia minden eshetőségre készen áll.“ A miniszter beszéde során felsorolta a védelmi intézkedéseket, amelyeket úgy a tengeri, mint a légi flotta megerősítése terén tettek. Az alsóház megnyugodott a felvilágosítások nyomán. No, de a szavak és tettek között rendszerint jelentékeny hézag szokott mutatkozni. Azután még az is nagy kérdés, hogy azok a bizonyos hatalmak, amelyeknek szárnyas gépei hivatalosan a birodalmi főváros felett „tisztelgő“ látogatást tettek, vajjon ugyancsak nem készültek-e el minden eshetőségre?...

4.

Ki tudja, miféle meglepetést tartogatnak a német és olasz arzenálok? A világháboru első hónapjaiban a közép-európai hatalmak kezdeti áttűtő sikereiket éppen efféle meglepetéseknek köszönheték. Bizony, a harminc és feles és negyvenkettős ágyuk ugyancsak megtették a magukét. Az Intelligence Service nem hiába a világ legkitűnőbbben megszervezett hírszerző alakulata: London bizonyára tud egy és másról. És talán nem utolsó sorban e dolgok ismeretében kell az angol kormány halogató, csűrő-csavaró politikájának magyarázatát keresni. Róma és Berlin agresszív magatartását alighanem valamiféle borzalmas hatású hadieszközök támasztják alá. Természetesen hátmögötti diplomáciai fogásokkal is próbálnak magukon segíteni. Anglia és Franciaország nem győzik a ravasz-nál-ravaszabb sakkhuzásokat kiparizni. Vegyük például az Ir szabadállam ügyét szemügyre. Feltételezhető-e, hogy De Valera — bármennyire jogos is alapjában véve — merne-e annyira szembefordulni Nagybritánia kormányával, ha nem állna a háta mögött valamiféle titkos erő, mely újabb és újabb ellentállásra biztatja? Az ember szinte elcsodálkozik azon a türelmen, amelyet London a „zöld sziget“ provokáló magatartásával szemben tanusít. Normálisabb körülmények között Anglia már régen elintézte volna az ir kérdést. A jelenlegi világpolitikai konstelláció közepette azonban jó arcot kell vágnia a rossz vicchez. De Valera egyik szálát a másik után szaggatja el, amely az ősi Erint Angliához fűzte. Ugy lehet, most a legutolsó köteléket is elvagdálja. Az új ir alkotmány ugyanis kimondja, hogy megszakít minden kapcsolatot a brit világbirodalommal. Az angol királynak e szerint nincs többé joga a személyét képviselő fő-kormányzót Dublinba küldeni.

5.

Mit jelent mindezzel szemben az Ir szabadállam fejének, De Valerának az „United Press“ egyik tudósítóra elótt tett legutóbbi kijelentése: „Az Ir szabadállam sohasem fog Angliával szemben egy fellépni, hogy a britellenes nem zetek Irországot támadási felületnek tekinthessék“. Az angol sajtó mindenestre szinte egyértelműleg feltűnő helyen hozta ezt a közleményt, leszögezve, hogy az egyesült királyság ellenségeinek az az illúziója, hogy a birodalomból belülről próbálják megtámadni, semmivé foszlott! Talán igen, talán nem. Nemzetek és birodalmak életében sohasem az államférfiak kijelentései a perdöntők, hanem azok a cselekvések, amelyek a kijelentéseket nyomon követik. Eden külügyminiszter is mondott

egy-egy mást néhány nappal ezelőtt. A többiek között erősen kihangsúlyozta, hogy Nagybritánia figyelemmel kíséri Közép-Európa és különösen a Duna-medence országainak sorsát. Hozzájárulása nélkül semmiféle komolyabb eltolódás nem történhet Európa jelenlegi helyzetében. Sokatmondó szavak, de kérdés, hogy adott esetben milyen tettek követhetnek Eden kijelentéseit? Az osztrák kormányhoz közelálló „Neues Wiener Tageblatt“ egyik legutóbbi száma az angol külügyminiszter beszédével foglalkozva ezt írta: „Ausztria a legnagyobb hálaival veszi tudomásul Eden kijelentéseit, mert csak örülhet, hogy Anglia segítkezett nyújt Közép-Európa békés ujjaáteremtéséhez!“ Akárhogy is vesszük: a „Neues Wiener Tageblatt“ cikkirója nem annyira London, mint inkább Berlin felé akart bizonyos irányú kijelentést tenni. Az érdekeltek minden bizonnyal megértik az okos szót. A „Drang nach Osten“ utja Ausztrián át vezet Kelet felé. Eden nyilván figyelmeztetni akarta Berlint, hogy a Duna-medence nem lehet korlátlan érdektérülete a Berlin—római tengelynek. A London—párisi vonal legalább is éppen annyira érdekelt vele van ott.

6.

Mindezek azonban egyelőre csak pusztá szavak. Hogy mit hoz a holnap, azt majd meglátjuk. A spanyol tűz mindegyre veszélyesebb lesz Európára nézve. Nagybritánia achillesi sarka a Földközi tengeri medence. A Berlin—római tengely ezért követ el ezen a téren mindent, hogy végzetesen megsebesítse a világbiro Angliát. Portugália legutóbbi állásfoglalása megint csak a német és olasz diplomácia mesterkedésének munkájára vall. Ki hiszi el egyébként, hogy ez a kicsiny ország, amely az Azori szigetekkel és Madeirával is összesen csak 91.944 négyzetkilométernyi területű, külső bátorítás nélkül szembe merne szállni a brit impériummal? A portugál kormány tudvalevőleg a benemavatókzói bizottság legutóbbi ülésén bejelentette, hogy miután a német birodalom és Olaszország kivonták hajóikat a spanyol partok ellenőrzéséből, megszüntnek tekint az egyetemes ellenőrzést és a maga részéről nem engedi meg sem az angoloknak, sem a franciáknak, hogy kikötőt felügyelet alá vegyék. Akárcsak, mintha az egér hepciáskodna az elefánttal. Angliának valóban egyetlen kézigyintése is elegendő volna ahhoz, hogy Portugália felvegye a néhai nevet. Száz esztendőn keresztül angol erő védelmezte a kicsiny ország két és félmillió négyzetkilométernyi tengerentúli gyarmatait. Mi történhetett, hogy Salazar, az egyébként nagyszű diktátor szembe mert fordulni az angolokkal? A fasizmussal való kacérokodás nem elegendő magyarázat. Mert bár kétségtelen, hogy Portugália diktátorához közelebb áll a kampóskereszt és a fascio, mint a demokratikus szellem, de politikában, különösen külpolitikában az érzelmi okok rendszerint nem tulságosan ható tényezők. Sokkal inkább valószínűnek látszik, hogy a Berlin—római tengely kézzelfogható adatokkal győzhette meg Salazart Anglia bizonyosfokú gyengeségéről. Hogy mit nyerhet Portugália azzal, hogy az angolok barátságát a németekével és az olaszokéval felcserélte, azt majd a jövő fogja megmutatni. Egy bizonyos: a hálátlanság nemcsak egyes emberek, de nemzeteknek is jellemző tulajdonsága.

7.

Ebben a tekintetben egyébként Anglia sem megy a szomszédba leckét venni. Egyfel legyünk tisztában: annak ellenére, hogy a brit impérium belső berendezkedése demokratikus alapokra épült, az angol külpolitikát egyáltalán nem befolyásolják demokratikus érzelmi momentumok. London mindenivel kezelt fog, aki az angol világbirodalom hasznára lehet. Semmi kétség sem férhet hozzá, hogy ha Francoék kötelező ígéretet tennének Angliának, hogy az Ibér félsziget és a Földközi tengerhez fűződő érdekeit minden tekintetben tiszteletben tartják, skrupu-

HEGYEKEN ÉS TENGEREN nem hiányozhat a JAWOL

Dobozok 3 és 6 tablettával

lózítás nélkül elismernék a fölkelőket jogszerinti hadviselőeknek és a valenciai kormánynak megadnák a kegyelmező-fést. Csak hogy kettőn áll ám a vásár. A spanyolországi higany, mangán és piritbányák Berlin és Róma étvágát is felkeltették. Nem utolsó sorban tehát azért történik minden, ami történik a boldogtalan spanyol földön, mert az érdekeltek nem tudnak megegyezni a hadviselés szempontjából elsőrendűen fontos bányák birtoklása kérdésében. Az angolok magatartásának különös színezetet ad a tény, hogy bár nem ismerik el Francoékat, nem hivatalosan mégis el-el tárgyalgatnak velük. A Royal Dutch angol—holland petróleum-koncern már régebben élénk kapcsolatokat tart fenn a spanyol felkelőkkel. Egy korábban kelt concessió értelmében ugyanis Henri Detterding vállalatának monopólium-jellegű jogai vannak a Francoék által meghódított területeken. A petróleum nem valami kellemes illatú folyadék — de a pénznek nincs szaga. Talán ezzel a nem hivatalos megállapodással és az előbb említett bányák birtoklásának kérdésével függ össze az is, hogy az angol kormány a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban állítólag úgy döntött: adott esetben kész mindkét spanyol hadviselő felet, tehát Francoékat is elismerni.

8.

A világpolitika hurja megint pattanásig feszült. Most még ugyan csak a diplomaták tusáznak, — de a szó kimondott értelmében tusáznak. Mert hol vannak már azok az idők, amikor bizonyos etikett szabályai kötötték az államférfiakat, politikusokat és a diplomácia képviselőit? Ma már nem egyszer olvashatunk és hallhatunk érdes kijelentéseket, fenyegetéseket és jelentős tényezők olyan aposztrofálását, melyeket a Talleyrandok, Metternichék, Suvarovok, Bismarckok semmi áron nem használtak volna. Megváltoztak az idők és bizony megváltoztak a diplomácia módszerei is. Napjainkban már nem csomagolják a töröket selyempapírba. Talán jobb is így. Mindenesetre a közvetlenül érdekeltek inkább tisztában vannak bizonyos hatalmak szárdékaival, mint a multban. Bár hiszen a lényeg szempontjából egyre megy a dolog. Európa népei számára egészen mindegy, hogy simaszavu diplomáciai szónoklatok előzték-e meg a rájuk zúduló veszedelmet, vagy pedig mindjárt az elején nyers erőszak áll szembe fenyegetőlel velük. A veszedelem mindenképpen végzetesen közel van hozzánk. Van Zeeland, sajnos, hiába tette meg az óceáni utat. A viszonyok nem olyanok, hogy bármiféle világbéke-konferenciával át lehetne hidalni a rettenetes ellentéteket. „Pedig minden áron valamit tenni kell — mondotta a belga miniszterelnök egy newyorki banketten. — Ha nem intézkednek sürgősen, új világgazdasági válság fog kitörni“. Ez pedig egyet jelent a politikai ellentétek legvégső kiéleződésével...

— Elárverezték Mária Antoniette gyémánt-nyakékét. Londonból jelentik: Indiai híradás szerint a barbaugacetai maharadzsza elárvereztette híres gyémánt-nyakékét. A nyaklánc 50 millió lejnek megfelelő összegért kelt el. Az ékszer egyébként nagy történelmi értékkel is rendelkezik, mert egykor Mária Antoniette francia királynőnek volt a tulajdona, aki tudvalevően a francia forradalom idején vérpadon v

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

Hirdetést Nova

lapunkra
felvesz
könyvüzlet is
Str. Memorandului No. 16

PONTOS ora-, ékszerjavító műhely, órák, ékszerek nagy választékban, takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner, Regele Ferdinand 114. (— T 759)

NEM gondör, hanem szép hullámos és tartós villanyondólast már 150 lejűtől készítünk. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondólastól. Itka s mindezt a **NIZZA** hullámformázó egy pár óra alatt megadja. Reg. Ferdinand 30. Apostol gyógyszerár mellett. (— 7103)

A NŐ ÖRÖKös PROBLÉMÁJA! hogy divatos és jó szabó által készített ruha darabot öltönn magára. Ne mulassza el és keresse fel női divat szalonunkat Str. Berde 2. I. em. (Cal. Victoriei sarok). Czinczárné és Fülöp Ferenc, diplomával és ezüstéremmel kitüntetve. (— T 761)

39 éves komoly, önálló kereskedő házasság céljából urileány ismeretséget keresi, teljes címmel és a hozomány megjelölésével levelet „Komoly szándék” jellegére a kiadóba kérek. (7829)

HÖLGYEK FIGYELME! Vital Schampon nélkül nincs garantált villanyondólast, bármilyen összetört, fakó hajat helyrehoz. Villany és villany nélküli hőségár gépekkel, eddig még nem létezett sikert érünk el. Művészies hajfestés 18 árnyalatban, Innocaminnal, orvosilag megvizsgálva teljesen ártalmatlan. Csak Mussa cégnél kapható. P. Unirii 23. (— T 853)

ADÁS-VÉTEL

ARANY és brilliáns ékszerek beváltási helye Casa Orologelor, Cluj, P. Mihai Viteazul 11. (— T 757)

JÓL bevezetett cukorka és gyümölcs üzlet forgalmas helyen, családi okok miatt eladó. Cím a kiadóban. (— 7537)

1480 mm. Hoffher Schrantz cséplőgarnitúra MÁV. gözlokomotívval és egy féltónnás **FORD** camionet kitérő állapotban eladó. Érdeklődők adják le címüket a kiadóba. (5786)

FORDSON traktorok és hűtők prima állapotban eladók. Cluj, Str. Pietroasa 24. (— 7759)

OLCSÓN eladó ház, havi jövedelem 3000 árá 150 ezer. Str. Aron 4. Tulajdonos. Str. Cipariu 5, faraktár. (— 7643)

ÖSKARUHÁT, teltikabátot drágán vesznek, olcsón eladók. Str. Memorandului 4. Grosz. (— 7805)

FÜSZER és kenyérüzlet berendezés jutányosan eladó. Str. Oșanu 47. (— 7807)

FIGYELEM. Megérkeztek újabb tétel maradék selymek, szövetek, damasztok, vásznak és egyéb mosó-árak. Sámuel, Str. Maloasa 19. (— 7814)

ELADÓ barna kemény háló. Str. Gen. Poetas 2. (— 7797)

100 lei előleggel

és heti 50 lei részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket

Memorandului 25

ARCO

cipők ereskedé mi vállalatnál.

BUCURESTI aranybeavató arany és brilliáns ékszerek beváltási helye. Órák, ékszerek, főleg karikagyűrűk legolcsóbb beszerzési forrása. Regina Maria 7. (— T 765)

SÜLYESZTŐ Singer varrógép eladó. Saguna 7, hátul az emeleten. (— 7859)

SÜRGŐSEN eladó 3 házhely Marzescu uca folytatásán 135.000 lejért, részletfizetésre is. Érdeklődni Str. Andrei Muresan 93. (— 7871)

ELADÓ 1 angol mechanikás nagy koncertzongora, szalon garnitúra (7 darabból álló), 1 nagy fali konzultűrkör, 1 kisebb konzultűrkör, 2 darab kettős kottatartó, 1 üveges könyvszekrény. Str. Saguna 18. sz., földszint balra. (— 7840)

KÖZPONTBAN jól bevezetett étkezde teljes berendezéssel rögtön átadó. Cím a kiadóban. (— 7870)

HESS-féle óramérleg eladó. Str. Negru Voda 15. (— 7843)

ANILIN festékek feltűnő jutányos áron eladók. Cal. Regele Ferdinand 57., udvarban. (— 7825)

BICIKLI erős, jókarban olcsón eladó. Cal. Motilor 94. (— 7792)

ELADÓ olcsón ház, kerttel. Ára 105.000 lej. Str. Hărletului 5. (— 7849)

FÜZÖKEMENCE VENDÉGLŐI 4 karikás, 3 leres eladó. Str. Regalá 5. Noti. (— 7851)

MEGVÉTELRE vasesztergapadot keresünk. Cím a kiadóban. (— 7841)

Igen szépfekvő és családi házak részére alkalmas parcellák eladók. Str. Dragos Voda 34 Schultz kertészettel szemben. Információk a helyszínen vasárnap d. e. 10 órakor. (— 7878)

JÓL bevezetett hölgyfodrászat központban betegség miatt eladó. Cím a kiadóban. (— 7876)

PARCELLÁK 90 ezertől, víz, villany, járdával, régi botanikus kert mögött. Hasidau 59-a. (— 5312)

ELADÓ parcellák az Iris gyár mellett. Értekezni Calea Marechal Foch 11. Gondoskodó szövetkezet, d. e. 9—1 és d. u. 4—6 órák. (— 7720)

FINOM kivitelű dió teleháló kombinált szoba, recamier, fotelek eladók. Műasztalos, Str. F. David 3. (— 7734)

TELJES komfortu 2 szoba, konyhás új villa eladó. Str. Fântânele 73. Értekezni Str. Goidu 9-a. (— 7752)

MEGVÉTELRE keresek felparcellás telket Dermata közelében. Ajánlatokat „Felparcella” jellegére kiadóba kérek. (— 7780)

KOMPLETT teleháló jutányosan eladó Str. Horea 26., hátul. (— 7786)

HASZNÁLT mahagoni háló kompletten eladó. Érdeklődni d. e. 9—10, d. u. 1—4-ig Farkas Izsáknál. Str. Rudeanu 1-b. emelet. (7791)

ELADÓ 2 hotel, egy modern kerek asztal. Atelierul Institutul de Minerii, Str. Fabrica de Zahar 47. (— 7808)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Használt butort veszek. Cal. Decebal 3. (— 7414)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Leg. Ardelene 11. (— 7826)

HAZ eladó. Col. Someni Grapánál. (— 7837)

ELADÓ egy használt jókarban levő ebédli nagy tükörrel. Cím: Kolozsvári cégnél, Huedin. (— v P 3956)

JÓLMENŐ, előkelő vevőkörrel rendelkező fűzőszalonomat átadnám, esetleg kitanítással együtt. Cím a Novában. (— P 3973)

PURIFICATOR szabadalmazott készülék, legtekélyesebben dolgozik, minden cséplőre könnyen felszerelhető. Kérjen prospektust. Desider Friedrich Timisoara, Str. Pop de Baseseti 14. (— 4955)

PONTOS ora- és ékszerjavítások, órák, ékszerek nagy választékban legolcsóbban kaphatók. Auerhan órászület, Regina Maria 51. Royal Mozgó mellett. (— T 762)

GYERMEKKOCSIK, sportkosci, nyugágyak legszebb kivitelben. Bodner áruházban. C. Victoriei 5. (— T 764)

MINDEN elfogadható árban vásárolhat inget, kombinét, harisnyát és mindenféle rövidárut Splendidnél. Piata Mihai Viteazul 14. (7785)

EGY gyermekágy lőszőr matracal és egy tyúk ól eladó. Megtekinthető Str. Băii 39. (7857)

KERESÉK megvételre egy használt könyhakredencet. Választ „Jó állapotban” jellegére a kiadóba kérek. (7852)

SOMESENI vámhöz közel circa 2 vagon idei lucerna eladó. Calea Marechal Foch 125. (7889)

KEVESET használt gyerek ágy olcsón eladó. Calea Victoriei 78. Gépésznel. (7802)

ELADÓ szekrények, fali órák, antik asztal és tükör, valamint konyhaasztal és székek. Str. Ilie Macelar 2-a. (— 7886)

ELADÓ műhelyberendezés, vas esztergapad, furógép, stb. Torma, Baia Mare. (— v 7887)

ELADÓ Biedermayer butor, antik és ezüst tárgyak, nagy szmírna szőnyeg. Cím a kiadóban. (— v 7882)

SZABADALOM, találmány, damaszt abszok eladók. Ügynököket díjazok. Calea Victoriei 129, ajtó 13. (7879)

SÜRGŐSEN eladó a Marzescu 63. szám alatti villahely, kanális, víz, villany 80 ezer lejért, részletfizetésre is. Cím: Str. Amos Fráncu 9. (7872)

BODEGA berendezés mérleggel együtt olcsón eladó. Cimeket a kiadóba. (7868)

ELADÓ jutányosan új ablakok. 2 drb. 115x150x10, 4 drb. 130x150 redőnyszekrényes. Cal. Reg. Carol 92. emelet. (7864)

PRIMA vaját átvesszek minden mennyiségben. Szükség esetén pénzt előlegezek. Ajánlatokat: „Jóestét!” Bucuresti, General Manu 22. (— v T 923)

VESZÉK használt petróleumos vas hordókat. Árajánlatot kérek. Rosenbaum Pál, Reghin. (— v T 921)

FAJGALAMBOT, különfélet vennék. Cimet „Fajgálamb” jellegére a kiadóba. (T 914)

BORBÉLYÜZLET berendezés eladó. C. Regele Carol 150. (P 4008)

ÁLLAST KAPHAT

AZONNALI belépésre sürgősen keresek 10 perfekt keztyű kötőnőt és 4 tricotage szakmunkást. Jelentkezni Guhané, Cal. Motilor 22. (— P 3984)

MAGÁNOS nőnek lakást adok betegápolásért. Berényi, Str. Dragos Voda 1. (— 7860)

NÉMETÜL, esetleg németül, románul beszélő kisasszonyt keresek délutánra félnapra 6 éves kisleányomhoz. Ajánlatokat „Doktor” jellegére Rudolf Mosse Cluj kérek. (— 7854)

KERESTETIK orvosi családhoz jó maga viseletük 14—16 éves izraelita fiu állandó alkalmaztatásra. Cím a kiadóban. (— 7867)

IDŐSEBB asszonyt keresek 2 gyermek gondozására és kevés házimunka elvégzésére. Cím a kiadóban. (— 7869)

ÜGYES tanuló lányokat felvesz, tanítványokat kiképez Cosmetica „Bóte”. Calea Regele Ferdinand 34. II. (— 7854)

FEHÉRNEMÜVARRÓKET és tanuló lányokat felveszek. Solid fehérneművarroda Piata Stefan cel Mare 4. (— 7180)

KERESKEDELMIT végzett diák gyakorlati állást kaphat Transilvaniánál, Str. Săuciască 18. (— 7753)

HÖLGYFODRÁSZ tanuló felvétetik jó családból, Salon Modern. Str. Regina Maria 46, bejárat Str. Baba Novac felől. (P 4003)

ÁLLAST KERES

VAS- és fűzőszakmában jártas egyén 20—25 ezer lej kaucióval raktárnoki, ügynői, vagy ehhez hasonló állást keres. — Ajánlatokat 25.000” jellegére a kiadóba. (— 7803)

KÖNYVELESBEN jártas, román, magyar gépirónó egésznap vagy fél napi állást keres. Könyvelést olcsón vállalok. Cím a kiadóban. (7847)

KÜLÖNFÉLÉK

PRIMA SZÁRAZ TŰZFÁT részletfizetésre adunk. Primaria trafikban. (7781)

NAGYON jó házi ebédkoszt (3 tál ételt) keresek a Marianum közelében, vasárnap kivételével, napi 3 adagot. Cím: „Keresztény” jellegére kiadóba kérek. (— 7719)

NYÁRI hónapokra való tekintettel, **Cristal** fürdőben kedv kivételével mindennap gőzfürdő, délelőtti férfiak, délután nők részére. Dubălarilor 3. (— 7782)

ELVESZETT fekete bőr papírpénztárca személyazonossági és egyéb fontos iratokkal. Megtalálóját kérem, hogy az iratokat és fényképeket küldje be a rendőrséghez, vagy Cal. Reg. Ferdinand 32. sz. 6 ajtó címre, ahol illő jutalmat adok. (— T 924)

ÖTVENEZER lej kölcsönt keresek jömeneteli üzem bővítéséhez. Ajánlatokat „Biztos garancia” jellegére kiadóba. (— 7685)

KÖZEPISKOLÁSOK korrepetálását, pot vizsgák előkészítését garanciával vállalja egyetemi hallgató. Braun, Str. Berthelot 15. I. (— 7771)

HAZI varrónő felső és gyermekruha varrást vállal. Sternné, Str. Horea 12. sz. (— 7801)

SELYEM ruhaneműinek tartósságát biztosíthatja, ha „Hinrich” szappan pehelylyel mossa. Kapható Heinrich, Memorandului 4 és minden szaküzletben. (— T 820)

2-3 uri fiatallembert vagy házaspárt nyaralásra elfogad uricsalád minden kényelemmel felszerelt vidéki kuriájába. Cím a kiadóban. (— v 7881)

NYÁRALÁSRA elfogadok teljes ellátással német és román fiatallembert vagy leányt, aki 10 és 6 éves gyermekekkel társalogna. Cím a kiadóban. (— v 7880)

KIADÓ LAKÁS

HÁZSONGÁRDBAN különálló kerti ház nagy kertben kiadó. Regala 48. (— 7688)

KÖZPONTBAN 3 szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, összes mellékhelyiségekkel ellátott kertes lakás kiadó augusztus 1-re. Str. Berthelot 7. (7799)

KIADÓ külön telken 2 szoba, konyha, speiz, veranda, pince, padlás, kert augusztus 1-re. Str. Tache Jonescu 6. (7800)

KÖZPONTBAN 2 személy teljes ellátást kaphat tiszta, rendez butorozott szobában mérsékelt árért. Cím a kiadóban. (— 7804)

KIADÓ elegánsan butorozott szoba fürdőszobával hölgynek vagy házaspárnak egy kis szoba olcsón. Str. Dima 1, 9 ajtó (— 7806)

SZOBA konyha speiz mellékhelyiségekkel, egészséges, napos, kiadó. Str. Regina Maria 43. (— 7819)

TISZTA butorozott szoba kiadó. Calea Traian 9, ajtó 10. (— T 918)

KIADÓ augusztus 1-re egy szoba parkettes elő- és fürdőszoba. Str. Stroescu 6. Értekezhetni Bernáth fűzerezsnél. (7783)

GARSONLAKÁS fürdővel házaspárnak alkalmas, kiadó. Str. Legiunei Ardelene 3. (P 4000)

SZEP uccai I. emeleten 3 szoba, konyha, parkettes, azonnal kiadó. Uccai balkon, udvari terraszon ujonnan festve. Cal. Regele Ferdinand 128. Ugyanott földszinten egy szoba, konyha, vagy 2 szoba, konyha kiadó. (— 7850)

ÜZLETHELYISÉG kiadó az új piactéren. Str. Masaryk 3. (— 7877)

KIADÓ egy nagy szoba előszobával rendelkező, irodának alkalmas. Piata Unirii 12. Házfelügyelőnél. (P 4007)

SZEP garconlakás parkettes szoba, előfürdőszoba kiadó. Str. F. David 7. (— 7669)

KÉT szoba, konyhás udvari lakás fürdőszoba nélkül augusztus 1-re kiadó. Str. Eminescu 1. (— 7684)

BUTOROZOTT szoba kiadó havi 600 lejért Grigorescu negyedben. Str. Rahovei 21. (— 7732)

HENTES és mészárszéknek alkalmas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni „Femina” ruhaüzlet. Str. Memorandului 1. (— T 907)

KÜLÖNBEJÁRATU üres szoba azonnal kiadó. Érdeklődni Str. Bratianu 6. (— T 911)

1 szép nagy szoba konyha speiz víz villany bevezetve kiadó azonnalra. Str. Horea 6. (— P 4004)

AZONNALRA kiadó egy nagy szoba mellékhelyiségekkel 400 lejért. Str. Fluturilor 33. (Pillangó telep). Megtekinthető naponta délután 4—7-ig. (P 4009)

NAGY szuterin helyiség üzemnek vagy raktárnak kiadó. Str. N. Bălcescu 11-a. (— 7885)

TEXTILÜZLET részére alkalmas udvari üzlethelyiség (volt Stella helyiség) azonnalra olcsón kiadó. Értekezni: Venus, Cal. Reg. Ferdinand 19. (— 7883)

LAKÁST KERES

NÉGYSZOBÁS, mellékhelyiséges, lehetőleg kerttel is rendelkező lakást keresek, magánházban, esetleg októberre. Ajánlatokat „Rendesen fizető” jellegére a kiadóhivatalba. (— 7888)

ASSZONYVÁSÁR ÉS HÁZASSÁGI DRÁMA

(BELGRÁD.) Jugoszláviában nagy részt a mohamedánok által lakott vidéken még mindig szokásban van az asszonyvásár. A vőlegény csak akkor viheti haza menyasszonyát, ha jövendő apósának előbb lefizette az árat. S van nek igazán „drága” menyasszonyok, mert az apósok láthatólag szeretik a jó üzletet s alkalomadtán még családoktól sem idegenkednek, hogy növeljék a hasznót. Pedig a család nagyon elkeseríti a mohamedánt s megérleli benne a bosszút.

Inbovában, egy kis faluban él a szépségéről messze földön híres Hata, aki szerelemre lobbantotta egy fiatal munkásnak, Jusszuf Somynak a szívét. Az ifju meg is kérte imádottja kezét. Hatanak atya tudatában volt leánya értékének és kerek tízezer dinárt kért érte, ami nagy összeg ugyan, de nem retentette vissza Jusszufot. Hamarosan előteremtette, lefizette az atyjának s hozzálátott, hogy előkészítse a lakodalmat. A pénzsóvár öreg azonban egy gazdag parasztnak is eladta leányát. Selim Barjannak, akinek már volt egy felesége s aki, mert volt módja hozzá, hamarosan meg is tartotta az esküvőt és feleségül vette a leányt. Mikor Jusszuf értesült erről a gonosz csínyről s látta, hogy kijátszották, fogta a karabélyát s Selim Barjannhoz sietett, hogy bosszút álljon. A gazdag paraszt éppen ebédnél ült két feleségével, amidőn Jusszuf a szobába rontott és lelőtte.

Az ügy folytatása a bíróságon fog lejátszódni.

Tengert építettett magának ezer méter magasságban

**a sokszoros milliomos tüdőbeteg Josuah Parker
Amit a miliók sem pótolnak**

(NEWYORK.) Josuah Parker története éppen olyan tragikus, mint amilyen groteszk. Parker az Egyesült Államok ama emberei közé tartozik, akik több millió dollár fellett rendelkeznek és így mindenfelét megengedhetnek maguknak.

Csak egyet képtelen magának megszerezni Josuah Parker, a többszörös dollármilliomos. Azt a robusztus, kicsattanó egészséget, amivel ezer meg ezer országúti tramp rendelkezik, akinek egy cent sincs a zsebében.

Parker tüdejét támadta meg a kór és az arra kényszeríti, hogy állandóan ezer méteres magasságban éljen.

Egyik vidéki kastélyában tartózkodik Parker állandóan. A kastély az Alleghany-hegységben van és így megfelel a célnak. Természetesen nem hiányzik életéből semmi.

Parkernak gyönyörű műkincsei vannak. Több ezer kötetes könyvtára, magánmozija van emellett egy olyan rádiója, amellyel a világ minden állomását foghatja.

Vágy a tenger után

Mindamellett nagyon szerencsétlennek érezte magát Josuah Parker. Hátartalanul szerette a tengert, a tenger végelethetetlen messzeségét. Az ég és a víz egybefolyását a láthatár alján, a különös színes alkonyokat a víz fölött a távolban. Semmilyen hegyi tó vagy tengerszem sem tudta pótolni a tengert, mert hiszen ezek a vizek nem parttalanok, mint az óceán.

Ha azonban Parker leutazott volna a tengerhez, az a veszély fenyegette volna, hogy elveszti nehezen ápolt egészségét és esetleg egész rövid idő alatt meg is hal.

Igy azután kénytelen volt fennmaradni hegyi kastélyában és reménytelenül vágyakozott továbbra is a tenger után, ami ugyszólván lelki beteggé tette.

Grant mérnök megjelenik

A dugzagdag milliomosnak az volt a szerencséje, hogy keresztezte útját Allan Grant mérnök. Grant mérnök szabadságát az Alleghany-hegységben töltötte, még hozzá véletlenül ama kastély közelében, ahol a beteg multimilliomos lakott. A mérnök megmászta az ezer métert és felkereste kastélyában a milliomot, ahol nagy barátsággal fogadták. A milliomos mindjárt ott tartotta pár napra a mérnököt. A két férfi nagyon összebarátkozott és Parker elmesélte neki bánatát, reménytelen szerelmét a tenger iránt. A mérnök figyelmesen hallgatta Parker bánatos beszédét, de nem szólt semmit. Azon az éjszakán azonban nem aludt, hanem állandóan tervezgetett és számolt. Másnap ezt mondta házigazdájának:

— Well, tudok magán segíteni.

Maga nem mehet a tengerhez, tehát a tenger jön majd magához. És ekkor elmagyarázta az eleinte hihetetlenül hallgató milliomosnak terveit. Minél tovább hallgatta a milliomos, annál inkább tűnődtek kétségei. Végül minden szükséges eszközt rendelkezésére bocsátott a mérnöknek.

A mütenger

Már a közeli napokban megindultak a munkálatok. A mérnök hatalmas körépitményt létesített, amelynek átmérője 200 méter volt. Az építményt kupola borította be. Az óriási nagyságú cirkusz feneke medence volt. A medence közepén azonban emelkedett a fenék és egy kis sziget képződött, amely száraz maradt akkor is, ha a medence színültig volt vízzel.

a sziget negyven méter átmérőjű, homokstrand van rajta és pálmák díszítik

A hatalmas cirkusz falai be vannak festve. Az egész különben úgy fest, mint valami óriási panorámafestmény, amelyek a mult század végén olyan nagyon divatosak voltak. Az óriási körfestmény semmi mást nem mutat, mint tengert és vizet. Tehát azt a határtalan láthatárt, amit Parker ur annyira szeret. Az átmenet a valódi vízből a festett vízbe annyira észrevehetetlen, hogy

az illúzió teljes.

A medence vizét azonban jól ellátták tengeri sóval.

A medencébe gépeket építettek,

amelyek gondoskodnak a rendes hullámverésről. A gépeket úgy lehet beállítani természetesen, hogy kívánság szerint erősebb, vagy gyengébb legyen a hullámok játéka. Más gépek kis hajómodelleket vonultatnak el lassan a festett falon, ami messziben uszó hajók illúzióját kelti.

Szélgépek gondoskodnak a megfelelő széljárásról és egy óriás készülék esőt is csinálhat. Ennek a furcsa kis világnak mestersé-

ges napja van, amelyet műfelhők borítanak el és ha a hullámverő gépet legnagyobb sebességre állítják, akkor a tenger bőmből és harsog a kis sziget partján. A mesterséges nap, amely egy megfelelő elektromos világító test, szépen leírja pályáját keletről nyugat felé; a hőmérséklet emelkedik délben és esztére süllyed.

Tökéletes az illúzió

Éjszakára pedig működésbe lép a „csillagos ég”. Egy projekciós készülék mint aminőket a planetáriumokban lehet látni, ezer és ezer csillagot varázsol az 50 méter magas kupolára és

ezek a csillagok szép lassan leírják pályájukat.

Közöttük ott csillog a tejút, felkél a hold és ezüstös sugarakat bocsát a tengerre és a szigetre. A tenger pedig lassan hullámzik, a messze távolban egy hajó halad, kivilágított ablakából fénysugarak esnek a vízbe. Az illúzió tökéletes. És Parker boldogan fekszik a sziget strandján. Elfelejté, hogy ezer méterre van a hegyek között és több száz mérföldre az igazi tengerrel.

Allan Grant mérnök, aki ezt a páratlan művet megalkotta, fejedelmi tiszteletdíjat kapott a milliomostól...

GYALLAY DAD SÁNDOR:

A feltámadt falu

Duhajkodó, káromkodó falu volt Mogorós. Az emberek arcát ingerültség, durvaság árnyékolta. A kik templomba jártak és vasárnaponként beszélgettek imás sugdosásban az Istennel: azokat ki csufolta a falu szurtos nyelve. Vén Tulogdy esperes mindent megpróbált. Lelkére beszélt kicsinynek, nagyoknak, de megjavítani csak egy sánta agg nénit tudott. Az emberek szemlesütve meghallgatták az evangélium öreg szolgáját, de a szép, selymes szavak termőmagként nem tudtak behullani a csukott, burjános lelkekbe. Szájszögről nagyot köptek, kifordulva a pap portájáról és minden kezdődött előlről. Duhajkodtak, bicskázáltak, káromkodtak, loptak, nem gondolva se Istenre, se jóságra, se a tulvilágra.

A szomszéd községbeliek „sátánfalurak” hívták Mogoróst és ha tehettek, elkerülték ezt a völgykatlanba rozsdásodott, beteg községet. Az emberek orrán szesz-virág virított, az asszonyok hűtlenek voltak és sötétben szeretkező életet éltek. Csegezy tanító ur is tíz évig ostarozta, korholta a falu lelké, de mind hiába. Ebben a faluban a zsidó korcsmárosnál tékoztak a földet. Még a viágoknak is sötétebb volt a szirma, mint más vidéken. A csontos arcokból sötét, szurtosan villogtak ki a vérbeborult, ingerült szemek. A leányzók is egy két jó szóért kacáran hullottak a legényekbe. A csók és a szerelem olcsóbb volt ebben a faluban, mint máshol egy kupa tej. Az elrugaskodott ördög-lelkek gyomosan, mocskosan nőttek. Hiába esdekelt a pap, a kántor, a nép nem ért Jézushoz, csak „vén, hazug mesének” tartotta a Bibliát s képét is csak a ndok büszkeségből fizetett a „templom-

embereinek”.

Éppen vasárnap délelőtt volt. A néptől tivornyázott Kun Izidornál a korcsmában és hitelre mosta a gégejét torokmaró fenyővízzel. Gergely Dénes nagy szellel-lóballal berohant a korcsmába és egy csoportba kiabálta össze a szeszest, torzonborz-fejű embereket:

— Emberek! — dobjátok el a pálinkás üveget és menjetek haza imádkozni házaikba, mert kelet felől sötétedik az ég. Vihar van kitörőben. Rossz álmot láttam ma éjjel. Az emberek mellét felhasította a tüzes villám és egy haragos kéz kimarkolta a szíveket a bordák alól és a sárba hajította. Az asszonyok vére patakokban omlott és a kutyák sem nyalták fel, mert a vérnek romlott, orrcsavaró szaga volt. A bölcsőket is kiborította a „nagy kéz”. A csecsemők megfekettedek, lábuk lerothadt.

Egyik a részeket közül gunyosan oda-lódította a szót Gergely bá' fejéhez:

— Menjen maga rémlátó vén sirvirág. Ne hazudozzon. Ennek a falunak nem kell se Isten, se templom, csak szesz és ez a drága Izidor zsidó, aki hitelre pálinkát ad.

Gergely gazda összeborzongott a szavaktól és restelkedve, megcsömörölve, kilépett a pálinka és izzadtságsgazu korcsmából.

... Kint a fák már rettegő reszketésben összebujtak, mint ijedt gyermekek. A kutyák földbe ásták fejüket. A madarak csőre összefagyott az ijedtségtől. A virágok szirma behorpadt a rettegéstől. A vad szíve ki akart szakadni, úgy dobogott. A hegyek meginogtak, a föld recsegett, mint a düledező szekér... Hirtelen ujat dördült az ég és a vörö-

sen, tüzesen cikázó villámok, mint puszkagolyók elkezdtek csapkodni a házak fedelét. A sarköveket a megbolondult szél, mint apró kődarabokat, magasba hajította, még a halottak is hasra fordultak ijedtségükben, úgy zengett-zugott a villámra, felhőszakadásra torzult fekete ég.

Az örült csapkodó fergetegben még a sziklák szíjjas teste is kettéhasadt és robajló morgással zuhant a hánykódó vizekbe, amelyeknek örvénylő hátán halott halakat, rákokat sodort a szenny-es ár.

Több, mint két órán át zugott az ég és csapkodott a villám.

Estefelé füstölő, üszkös romként meredt az ég az egész falu. Csak a templom, a paplak, a Gergely kalyibája és az imádkozó Mari néne hajlékát nem érte baj. Az emberek hajléktalanává válva, sirtak, jagattak a templom előtti térségen... Éjjel felé a rommá vált, összeeségett és szétzúzott falu ijedt népe térdrehullott a Krisztus-kereszt előtt és imára kulcsolta kezét:

Tulogdy vén pap mondta elől, utána a falu:

— Uram, rosszak voltunk, megbüntettél, semmivé tettél, hogy hozzád térjünk. Most tudjuk, érezzük, hogy minden ember, minden nép ítéletidő marta-leka lesz, ha Isten törvényeit felrugja ezen a földön...

A falu összeborult, mint szelid nyáj. A pap égfél emelte a Keresztet. A harangok megzendültek és az ujjászületett Mogorós imádkozva nézte a selymes Hold aranyló derűjét, mely békés fényt hintett az Isten elől térdelt falura, ahol két hét alatt csődbe jutott Izidor korcsmáros, mert az emberek kimosdottak a bűnből, a bicskázásból és a szesz bódító szennyéből.

VENDEGLŐ EGY FÁBAN

Amerikában számos olyan fa található, amelynek óriási kerületi törzsét csak több ember képes átfogni. Egy amerikai, kinek birtokán egy ilyen fán van, arra a gondolatra jutott, hogy azt vendéglőnek rendezze be. Tervét megvalósította s pár hét óta valóban egy vendéglő áll a tíz méter kerületű fa belsejében, ahol elég hely van az asztalok és a székek számára. A zöld vendéglő kedélyes benyomást tesz s ami a fő — jól megy. Az amerikaiak, akik kedvelik az ilyen különlegességeket — nem sajnálják a fáradságot, hogy messze vidékről is felkeressék.

— ÉVI JELENTÉSTÉTELRE KÖTELESEK A KARTELEK. A kartell-törvény alapján a kereskedelmi és iparügyi minisztérium rendeletet adott ki, ebben hivatkozással a legfőbb kartell-ellenőrző bizottság június 25-én hozott határozatára elrendeli, hogy minden év június 30-ig valamennyi kartell köteles jelentést beszolgáltatni előző évi működéséről.

Ruhájának

eredeti színét visszavár-
zsolja, gyümölcs, festék
és zsírfoltokat a legna-
gyobb szakértelemmel
távolít el a

CZINK

vegytisztító és festőgyár

CSÖNDES BESZÉLGÉTES ZILAHY LAJOSAL

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Előkelő vendége volt a napokban, rövid ideig, városunknak. Gépkocsijával Nagyváradról ideérkezett Zilahy Lajos, a világhírű magyar író.

Zilahy, akinek nevét regényei, (A két fogoly, Halálos tavasz, Valamit visz a víz, A lélek kialszik stb.) és szindarabjai (A tábornok, Süt a nap, Zenebohók, Tűzmadár, Az utolsó szerep, Uri leány, A tizenkettedik órában, A szűz és a gödölye) ismertté tették nevét, nemcsak a magyarok területén, de külföldön is, fordításai és filmjei révén. A kitűnő író feleségével, Incze Sándor, a Színházi Élet vendiák-találkozóra ideérkezett főszerkesztőjének és dr. Darvas Simonnak társaságában jött városunkba, ahol tulajdonképpen inkább csak irodalmi jellegű látogatást szándékozott tenni. Megérkezése után alkalmunk volt vele egy kis beszélgetést folytatni és a beszélgetés impresszióit elevenítjük fel az alábbiakban:

A Központi szállodában vagyunk. Dr. Darvas Simon, a Slova könyv- és lapterjesztő vállalat igazgatója, az egykori kitűnő újságíró mutat be a rendkívül arisztokratikus megjelenésű Zilahynak, akinek felesége tudvalevőleg leánynevén Bárczy Piroška, Bárczy István volt magyar igazságügyminiszter és budapesti főpolgármester leánya. Zilahy első sorban is kijelenti, hogy

tévesek azok a hírek, mintha szintén vendiák-találkozóra érkezett volna ide.

Az ő 30 éves érettségi találkozója a jövő évben lenne esedékes Máramaros-szigeten, miután Nagyszalontán végezte alsóbb középiskoláit, majd Máramaros-szigeten érettségizett. Nagyon kevés volt az akkori érettségizők száma és ezek is szét vannak szóródva a világban részint pedig elhaltak s így közöttük találkozó létrehozásáról egyébként is nehezen lehetne szó.

Mostani útja inkább rokonlátogatási jellegű volt s azután felkereste a nagyszalontai temetőben szülei sírját.

E látogatás sok kedves és fájdalmas emléket utított fel benne, de valahogy újból megerősítette benne azokat a kapcsolatokat is, amelyek ifjúságához a „partium”-hoz és iskoláihoz kötődtek. Terve egyébként, hogy július 10. folyamán hosszabb körútra indul Erdélyben és amikor felemlítettük neki, hogy első sorban is a Székelyföldre kellene ellátogatni, ahol még soha sem járt, örömmel jelentette ki, hogy ezt szívesen felveszi programjába.

A beszélgetés során több szó esett arról, hogy mennyire rokonszenves az ő írói egyénisége a románság előtt is, minden tősgyökeres magyarsága ellenére, mert írói szempontjai mindig abszolút művésziek és abszolút emberiek voltak és ilyenek voltak megnyilatkozásai is. Ezt megelégedéssel veszi tudomásul és szívesen emlékezik vissza arra a biharfüredi találkozóra, ahol néhány hónappal ezelőtt román és magyar írók eszmecsere folytatták a két ország szellemi kapcsolatainak erősebbé tétele érdekében.

A dunamenti népek kulturális összefogása valóságos „szívügye” — és mint mondotta — mindig örömmel hajlandó egy ilyen akcióban résztvenni. Sokan pacifistának mondják őt, de

ez a pacifizmus nem negatívum, hanem alkotó erő, amely teljes tudatában van a nemzeti elkötelezettségnek, de tudatában van a kollektív és egyetemes emberi összefogás szükségességének is.

Szerinte a mai írónak küzdenie kell mindig nemzete jobb és szebb jövőjéért. Terveiről csak ennyit mond: — Újabb regényre és szindarabra készül.

Amikor beszél,

csupa elmélyültség, csupa bensőség az egész ember.

Fiatalos arca kipirult és az egész ember csupa energia, csupa harc, de csupa művészség is. Erőtartó fegyverem és az elhivatottság szent tudata, feszülnek benne. Öröm is látni, ezt a Zilahy Lajost, aki mindig csak művész akart és tudott lenni, a magyar írás és magyar emberség nagy művésze. Igazán ve-

tesre hivatott gondolkodó és cselekvő fej. Felesége a finom és érdekes arcú asszony, látható szeretettel figyel minden szavára.

Közben rövid telefonbeszélgetések nyitódhatnak le. Az író találkozni óhajt néhány román és magyar művészemberrel, el akar látogatni a szabadtéri előadásra, a sajtónak is rendelkezésére akar állani, egy kis kávéházi beszélgetésre, aztán meghívás folytán fel akarja keresni gróf Bánffy Miklóst Bonchidán. Szóval arra a másfél napra, amit Kolozsváron tölt, ugyancsak gazdag és

nagy a programja. Mi sem akarjuk tovább lekötöni drága idejét. Bucsuzunk tőle s valami belső megilletődöttséggel veszünk tőle búcsút. Valahogy

jól esett megismerkedni, beszélgetni és kezét fogni vele, azzal a magyar íróval, aki mindig tudott kemény magyar lenni, kemény ember és férfias határozottságu művész.

Megalkuvásra soha sem hajlandó példamutatón, nemes izlésű és abszolút művész. Az ami: Zilahy Lajos.

Walter Gyula.

A riporter jegyzeteiből:

Cigánybajusz, telefoncsók

„halottgyalázás”, — nő még egy kis regényrészlet

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Régi szokásom, hogy a telefirkált, elhasznált noteszeimet, amikor a zsebeim tulságosan megtelnek velük, íróasztalom egyik fiókjába dobálom. Már évek hosszú sora óta szinte megrögzött mozdulattal hajtottam bele a szükségtelen füzeteket, kutyanyelveket és az idő mulásával észre sem vettem, hogy a fiók lassacskán megtelt. Erre is csak tegnap jöttem rá, amikor véletlenül kihúztam a fiókot, amelyben ezernyi apró cédula, papírlap és jegyzőkönyv hevert poros összevisszaságban.

Több, mint öt esztendői újságíró-munkám „kvintessenciája” feküdt előttem.

Kiemeltem egy maroknyit belőle. Cikktémák, panaszok, bírósági tárgyalásokról szóló jegyzetek, befejezetlen költemények, novellatémák, regényrészletek, színművázlatok, aforizmak, irodalmi szemelvények, nyilatkozatok, kritikai íeljegyzések, viccek, riportkérdések és hasonló jegyzetek tömege került ismét a napfényre. Sok elfelejtett feljegyzés és esetleg jó ötlet, amely abban a pillanatban, amint kiszedtem a zseemből, félig-meddig az örök enyeszethez közeledett.

Hát ez az. Pontosan az „örök enyeszetet” igyekszem megakadályozni, mikor szépen, sorrendben, mondhatni „riport-imbisz” alakjában igyekszem megörökíteni ezeket a jegyzeteket.

Íme például:

A cigány bajusza...

Betörtfejjű, részeg cigányt visznek be a mentőkhöz. Egyéb baja nem történt, csak mámoros szédületében a kemény gránitkockát pelyhespárnának nézte és kissé erősebben odakoccintotta hozzá a fejét, mint ahogyan kellett volna.

De azért jó kedve van az öregnek, mert amint ketten is támogatják, egyre éppen azt dudolja, hogy

„Maros vize folyik csendesén...”
Hogy az igazságnál maradjak, meg kell állapítanom, hogy tényleg folyik, de nemcsak a Maros vize, hanem a vér is ökigyelmének alaposan megmámorosodott kobakjából.

Ezen a mentőorvosok egy-kettőre segítenek. Kimossák a sebet, lefogják az öreget, előkerül a hajnyíró gép és pár pillanat alatt

megtisztítják a seb környékét a dus fekete fűrtöktől.

Azonban a cigánynak nagyon megtetszik az ingyenes hajnyírás. Abbanagyja a dudolást és jámbor arccal odafordul a mentőorvoshoz:

— Csókolom a kezsit naccságos pátikus ur, ha már a fejemet ilyen sépen tetszett megnyírni, könyörgöm alássan egy kis igazítást a bajuszomnak is...

A mentőorvosban van humorérzés. Veszi a görbe ollót és többször lenyírszantja a cigány kacsaringós kánásbajuszát, de csak az egyik oldalán.

A másik oldalon a bajuszt meghagyja disznak, hadd emlékeztesse majd a nevető rajkók előtt az öreget a bepálírkázás csunya következményeire... (1932. augusztus.)

Csók a telefonon keresztül...
Rettenetes, hogy elrepült az idő. A kisöcsém már tizennyolcszáz éves. Tegnap éppen akkor léptem be a szobába, amikor az öcskös élénk telefonbeszélgetésbe merült egy (valószínűleg) 14-15

éves és (remélhetőleg) csinos bakfissal. Akarva-nemakarva, kihallgattam a beszélgetésüket. A „hölgy” válaszait csak képzeletből idézem, de a beszélgetés körülbelül így folyt le:

Az öcsém: — Halló!

Halló!

Öcsém: Adj egy csókot a telefonba édesem... Imádlak... Szeretlek... Ki se tudom mondani...

— C-c-c-c-c!

Öcsém: — Mi ez?

— Csók...

Öcsém: — Édes vagy... De adj még egyet... Örösten szeretek veled a telefonban csókolózni.

— Hogy-hogy?

Öcsém: — Tudniillik a telefon komoly találmány és hál' Istennek a kagyló nem nedvesedik...

Hja, modern időkét élünk. És az öcsém erősen halad a korrallal s mindenben igénybe veszi a technika vívmányait... (1935. március.)

Halottgyalázás lesz...

Két gyenge, „nyápic” kis legényke megy a sétátéren. Iszonyuan felizgulva hangosan vitatkoznak. Kereskedőségek lehetnek és valami nőről van szó. Utánuk megyek s annyit kihámozok a beszélgetésből, hogy a „hütlén kigyót” illetve a nőt jöttek keresni, aki a szokásos harmadikkal sétált ki helyettük a parkba. Vizsgálódva körülnéznek erre is, arra is, közben az egyikük emeit hangon kijelenti:

— Mondom, odavágok neki egyet, mielőtt még hozzámnyulhatna. A második ütése után már „halottgyalázás” lesz...

Alighogy ezt kimondja, a társa erőlyesen oldalbabóki és lélegzetviasszafojtva sugja:

— Gyere iszkoljunk, mert baj van... Ott ül a Rózi elől a fatönkön, de nem a Palival, hanem azzal a marha, boxoló mézáróssal beszélget. Ha ez meghallotta a „dumádat”, akkor nagy muri lesz, mert képes rá, hogy idejön és verekedni kezd...

Lépjünk meg mielőbb — unszolja serényen és

a „halottgyalázó” ifju engedékenyen, mint a kezes bárány, megy a társa után,

majd pedig eltűnnek a bokrok sűrűjében... Hát ezt nevezik „pechnék”. — (1935. szeptember.)

Regényrészlet...

Csalódni kell... a hűség frázis — dalolták néhány évvel ezelőtt és — sajnos — az élet is igazolja ezt. Tudniillik éppen valami „nagy” csalódáson eshettem keresztül, amikor a regényírásra vettem. Ime így fest az akkori nagy bánat, (már amennyire e sorok írójától az ilyesmi kitelik), mint regényrészlet: „Hazamegyek. Testileg, lelkileg összetörve.”

...Érdekes... A kutyám boldogan körülugrál. Nyaldossa a kezemet. Hűséges állat. Sokkal hűségesebb, mint a nő. Nagy fekete szemével kérdőleg kedvesen bámszkozódik rám. Édes kicsi dög... (Ő is nőstény.) És megcsalt az a bestia. De olyan kutya maig sem született, amelyik megcsalta volna a gazdáját. Pedig ő jó nő volt. Finom, bájos, arányos és mégis megcsalt... Ez se kutya!

Ilyenkor jó egy csésze tea. Gondolkodhatom mellette, bár tea nélkül is lehet gondolkodni. Hülyeség! Ebben a lakásban nem lehet becsületben megőszülni. Előbb megőrül az ember! Minden vacak kép, virag, nipp, vagy

hamutartó Őt juttatja eszembe. Emlékszem, hogy harcsabajuszu nagyapámat a rámában vén kandárnak becézte, a virágokat szeretett rendezni, a nippjeimet porolni s a hamutartó tartalmát mindig az ablakomon keresztül öntötte ki — éppen a ház-mester kopasz fejére...

— Kicsikém, rosszat álmodtam az éjjel... — csacsogta — jer ide, hadd csipjem meg a kezedet...

Ilyen nagyon szeretttük egymást. És mégis megcsalt. Most másnak a karját csipkedi, mert rosszat álmodott az éjjel. Hát ezen sirni, vagy nevetni kell!...

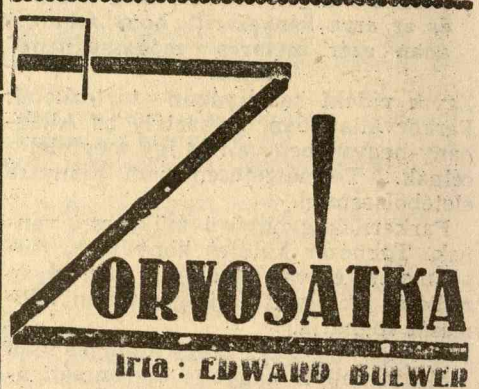
(1937., de a hónapra nem emlékszem.)

Igy néz ki csokorba szedve az újságíró kis noteszének néhány kitépett lapja. Rövid epizódok, széljegyzetek és egyéb apróságok, amelyekből esetleg kitelne az a bizonyos huszfelvonásos színmű is...

De kérdem én — és joggal — hogy hol található ebben a „nagyszerű kánikulás” strandidőben az olyan újságíró, aki a színműírást ambicionálná? És hol van az a szinígazgató, aki ezt a szindarabot elő-merné adni —

életveszély nélkül?

BORZÓ LÁSZLÓ.



27.

Természetesen Margrave is ott volt a meghívottak közt. Nagyszerűen érezte magát a sok szép leány mellett, szakértelemmel magyarázta az üvegszekrények lakóinak különös sajátságait, érdekességeit, utánozta mozdulataikat, hangjukat, úgy hogy nemsokára a társaság központja lett. Milyen nagy volt azonban a hölgyek öröme, mikor a polgármester kijelentette, hogy az egész csak tréfa, kinyitatta a szomszédterem ajtaját és a kinos feszültségnek véget vetett, amint átvonultatta a társaságot az igazi táncterembe.

Tizenegy órakor egy lélek sem volt már a muzeumban, úgy hogy zavartalanul elővehettem menyasszonyom levelét és megint, Isten tudja hányadszor, elolvastam. Egy ablakmélyedésbe vonultam, úgyhogy a belépők nem láthattak. Egyszer csak hangot hallok magam mellett.

— Itt zavartalan csendben lehet, Sir. Mennyire örülök, hogy vendégeim között tisztelhetem. Nagyon megváltozott hosszú távolléte alatt a társaság. Új emberek jöttek, a régiak elköltöztek vagy meghaltak. Az ujak közt van valaki, aki nagyon fogja önt érdekelni, Sir. Nagytudásu, kitűnően képzett fiatal orvosunk van. Megkeresem és bemutatom önnek. Tudom, jól elbeszélgetnek majd. Maradjon itt Sir Philipp. Megkeresem és idehozom!

Kíváncsian léptem elő rejtékhelyemből. Sir Philipp Derval az új jövevény, akinek a polgármester ennyire feldicsért? Legnagyobb meglepetésemre valóban a gyönyörű régi kastély tulajdonosának mutatótt be a jóakaratu házigazda. Sir Philipp hideg tekintettel mért végig, aztán szomorú hangon mondta:

— Olyan fájdalmas benyomást tesz rám idegen környezetben látni szegény Lloyd doktor gyűjteményét.

— Lloyd doktor nagyon tiszteltreméltó ember volt, de képzelje, Sir, élete utolsó éveiben a mesmerizmusra adta magát. Szerencsére fiatal barátunknak sikerült letörni az egészségtelen miszticizmust.

Házigazdánk erre a megjegyzésére hirtelen nagy változás ment végbe Sir Philippen. Fagyos merevséggel hajolt meg előttem és udvarias közönnnyel mondta:

(Folytatjuk.)